

ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΑΣΤΟΡΕΙΟΥ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΟΣ "Ο ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ" ◊ ΤΕΥΧΟΣ 19, ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ-ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ-ΜΑΡΤΙΟΣ 2013

**ΘΑ ΚΛΕΙΣΕΙ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
ΤΟΥ ΒΑΛΙΩΤΗ;**

σελ. 3

**Η 6Η ΓΙΟΡΤΗ ΤΗΣ
ΜΠΟΥΚΟΥΒΑΛΑΣ
ΠΡΟΒΑΛΕ ΤΟ ΧΩΡΙΟ**

σελ. 4

**ΟΛΟΚΛΗΡΩΝΕΤΑΙ Η
ΠΑΡΕΥΡΩΤΕΙΑ ΟΔΟΣ**

σελ. 16-17

Οι παλιές, καλές,
λευκές ημέρες...

ΝΗΡΙΟΝ ΕΠΕ τεχνική εταιρεία

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΟΣ ΙΔΙΩΤΕΣ

ΜΕΛΕΤΕΣ
ΕΠΙΒΛΕΨΕΙΣ
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ

REAL ESTATE

ΑΓΟΡΕΣ
ΠΩΛΗΣΕΙΣ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΕΧ. ΓΡΑΦΕΙΑ

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΤΗΡΙΟΥ
ΜΕΛΕΤΕΣ ΣΤΑΤΙΚΩΝ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

ανακαινίσεις, ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων, ενεργειακά πιστοποιητικά
ΒΕΡΑΝΖΕΡΟΥ 22 - 104 32, ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210-3246589, 210-5243774

Σημείωμα του Εκδότη

“... Ο Έλληνας είναι πιο εγωιστής από εμάς και συνεπώς από όλα τα έθνη του κόσμου. Το άτομό του είναι «πάντων χρημάτων μέτρον» κατά το ρητό του Πρωταγόρα. Αδέσμευτο, αυθαίρετο και ατίθασο, αλλά και αληθινά ελεύθερο, ορθώνεται το «εγώ» των Ελλήνων. Χάρης σε αυτό σκεφθήκανε πηγαία, πρώτοι αυτοί, όσα εμείς αναγκαζόμαστε σήμερα να σκεφθούμε σύμφωνα με την σκέψη τους. Χάρης σε αυτό βλέπουν με τα μάτια τους και όχι με τα μάτια εκείνων που είδαν πριν από αυτούς. Χάρης σε αυτό η σχέση τους με το σύμπαν, με τα πράγματα και τους ανθρώπους δεν μπαγιατεύει, αλλά είναι πάντα νέα, δροσερή και το κάθε τι, χάρις σε αυτό το «εγώ» αντιχτυπάει σαν πρωτοφανέρωτο στην ψυχή τους. Είναι όμως και του καλού και

του κακού πηγή τούτο το χάρισμα. Το ίδιο «εγώ» που οικοδομεί τα ιδανικά πολιτικά συστήματα, αυτό διαλύει και τις πραγματικές πολιτείες των ανθρώπων”.

Ορισμένες σκέψεις του πρώην Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας Κωνσταντίνου Τσάτσου που τις βάζει στα χείλη ενός Ρωμαίου Συγκλητικού. Δημοσιεύτηκαν στο περιοδικό ΝΕΑ ΕΣΤΙΑ του 1954 και στη συνέχεια τα αναδημοσίευσε στη Β΄ σειρά των Αφορισμών και Διαλογισμών του (Βιβλιοπωλείο της Εστίας β΄ έκδ. 1970 σελ.243 έπ.) με τον τίτλο «Οξυρρύγχειοι Πάπυροι».

Αυτός ο λαός λοιπόν που φαίνεται κάτι κουβαλάει από το σπόρο εκείνων που έζησαν και δημιούργησαν εδώ και χιλιετίες σ’ αυτό το ηλιόλουστο μέρος. Και αυτό αποδεικνύε-

ται από το ότι μέσα σ’ αυτή την ανομία, τη διαπλοκή, τη σύγχυση, την ανικανότητα που διέπει όσους εμπλέκονται στα κέντρα εξουσίας αυτής της μικρής χώρας, κατάφερε να αντέξει ανά τους αιώνες, να δημιουργήσει διηλεκώς, στον πολιτισμό, στην επιστήμη και στην ίδια την οικονομία και το εμπόριο. Φαίνεται ότι το φιλότιμο του Έλληνα «αγαντάρει» για να βγαίνουμε από τις ξέρες που μας ρίχνουν οι εκάστοτε εξουσίες. Δεν είναι μάλλον τυχαίο ότι οι έλληνες επιστήμονες γίνονται ανάρπαστοι στα Πανεπιστήμια του εξωτερικού και στις μεγάλες εταιρείες. Αν είχαμε και λίγο πιο ομαδικό πνεύμα (!) θα έλεγε κάποιος.

Ίσως είναι της μοίρας μας γραφτό (και εννοώ στα γονίδια μας) να είμαστε έτσι ελεύθεροι και ατομιστές και ανυ-

πότακτοι και ανεξάρτητοι και έτσι θα τα καταφέρουμε πάλι. Όμως μας χρειάζεται και λίγο σύστημα και διαδικασία αποδεκτή από όλους. Δε χρειάζεται να γίνουμε προτεστάντες διότι πολλές φορές η πρωτοβουλία καταρρέει μέσα στα αυστηρά στεγανά. Ας μην το βάλουμε κάτω, ας κατεβάσουμε ιδέες. Ας τολμήσουμε. Και ίσως, όπως μας δίδαξαν οι αρχαίοι μας πρόγονοι να κερδίσουμε τον από μηχανής θεό, γιατί θα έχουμε προσπαθήσει, θα έχουμε εργαστεί και θα αξίζουμε τη συνδρομή του σύμπαντος.

Ας μη το βάλουμε κάτω. Θα «αγαντάρει» πάλι το Φιλότιμο.

**Από όλο το ΔΣ
σας ευχόμαστε**

**Το 2013 να είναι καρποφόρο
με υγεία και ευτυχία.**

Έντυπη εφημερίδα

«ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ»

Ιδιοκτήτης: Πολιτιστικός Σύλλογος
Καστορείου «ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ»

Ταχυδρομική Διεύθυνση:
Καστόρειο Λακωνίας, τ.κ. 23059
τηλ.: 6973208890, 6944377514
<http://kastori.gr>, <http://polydefkis.gr>
e-mail: info@polydefkis.gr

Εκδότης: Η Πρόεδρος Ευγενία Λαμπή
Συντακτική Επιτροπή
Βαρβάρα Κεμερίδου,
Ευγενία Λαμπή, Ελένη Βλαχογιάννη,
Αναστασία Καδρακάζη,
Γαρυφαλιά Ρουμιλιώτη,
Θάνος Τζωρτζάκης, Γιάννης Αρφάνης.

Επιμέλεια Ύλης
Αγροτικά, Αθλητικά: Γιάννης Αρφάνης
Επιστημονικά: Ευγενία Λαμπή,
Κων/νος Καλκανδής
Κοινωνικά: Ελένη Βλαχογιάννη,
Καίτη Σμυρνού
Οικονομικά: Κων/νος Καλκανδής,
Θάνος Τζωρτζάκης
Πολιτιστικά: Βαρβάρα Κεμερίδου,
Ευγενία Λαμπή
Φωτογραφικό υλικό: Βασ. Λαγανάς,
Γιάννης Αρφάνης, Γ. Λαγανάς, Θ.
Ανδριανός, Π. Γεωργαράς
Χορηγίες: Καίτη Σμυρνού
Καστανιώτικα: Γιώργος Λαγανάς

Ανταποκριτές
Κασόρι - Βόρειοι Δήμοι:
Δημητράκης Κραμποβίτης,
Θεόδωρος Αλαφονγιάννης,
Παναγιώτης Λαμπράκης, Θανάσης
Δημητρακόπουλος, Νίκος Λαγανάς
ΗΓΑ Βοστώνη: Eugenia Markos,
Νέα Υόρκη: Panagiotis Pantazis,
Αλάσκα: Maria Bascous
Αυστραλία: Angela Vasilas

Εκτύπωση offset:
Μπουζάλας-Ζουανέλης ο.ε.
25ης Μαρτίου 123, Περιστέρι
τηλ.: 2105781638

Καστανιώτικα

Ότι η κρίση πλήττει το μεγαλύτερο μέρος της κοινωνίας δεν περιμένει κανείς να το επιβεβαιώσει η στήλη αυτή. Όμως από την αρχή της κρίσης, από τις στήλες του «Πολυδεύκη», είχαμε επισημάνει τη σπουδαιότητα του πρωτογενούς τομέα παραγωγής (γεωργία, κτηνοτροφία) για τον τόπο μας.

Ο Καστανιώτης, σε επίσκεψη στο χωριό αρχές Δεκεμβρη, με χαρά είδε, άκουσε, ένιωσε ότι κάτι κινείται στην περιοχή. Κτηνοτρόφοι μεγαλώνουν τα κοπάδια τους, δίπλα στο γονιό έρχονται και τα παιδιά με σπουδές στο αντικείμενο. Με όρεξη και μεράκι δουλεύουν τα παιδιά των αδελφών Σκαφιδά στην οικογενειακή φάρμα και τροφοδοτούν τη «Δέλτα» με αγελαδινό γάλα. Το περίφημο πρόβειο γιαούρτι «Βουλουμάνου», περιζήτητο σε όλη τη Λακωνία, γίνεται από γάλα που προμηθεύει ο Αλέκος Σταυρόπουλος.

Ο Κώστας Αλειφέρης προχωρεί σε νέες δραστηριότητες με τα παιδιά του. Το λάδι,

ένα προϊόν βασικό για την περιοχή μας, έχει καλές προοπτικές και κάτι κινείται γύρω από αυτό. Σε επόμενο σημείωμα θα έχουμε περισσότερα να πούμε.

Η έγκυρη εφημερίδα Καθημερινή της Κυριακής, στο ένθετο περιοδικό της «Γαστρονόμος», είχε τρισελίδο αφιέρωμα για το ιχθυοτροφείο πέστροφας του πατριώτη μας κ. Γεροντίδη στον Άγιο Μάμα. Μέσα από το τρισελίδο αφιέρωμα ο αναγνώστης είχε όλη την ιστορία του ιχθυοτροφείου μπρος στα μάτια του και τα προϊόντα της επιχείρησης.

Πριν από χρόνια, που η παραγωγή του λαδιού ήταν μεγαλύτερη στην περιοχή μας, είχαμε δυο εργοστάσια λαδιού: τον θρυλικό «Αγρότη» και το ελαιουργείο των αδελφών Μελά, το επονομαζόμενο και «Μπρίκι». Σ’ αυτά δούλευαν αρκετοί πατριώτες τους χειμερινούς μήνες για πολλές ώρες. Τη δύσκολη όμως δου-

λειά την έκαναν οι λιτρουβαρέοι που με τα άλογα κουβαλούσαν τον καρπό στο εργοστάσιο και μετά μέσα σε δοχεία, τις λαδούσες, έφερναν το φρέσκο λάδι στα σπίτια μας.

Τις νύχτες, με βροχή, με κρύο, στα καλντερίμια του χωριού ακούγονταν οι οπλές των αλόγων, μέσα στο ημίφως γυάλιζαν οι λαδούσες και οι μουσαμάδες στην πλάτη των αλόγων και το τραγούδι των λιτρουβαρέων -γιατί όλο και κάτι κεράσματα έπεφταν, κρασί και κανένας μεζές-ακουγόταν σ’ ολόκληρο το χωριό. Όμως ο πιο ξακουστός στο τραγούδι που σείονταν οι γειτονιές, ήταν ο μακαρίτης Γ. Πάντος, πατέρας του Πάντου, ο θρυλικός «Λέοντας». Με την εμφάνιση των τρακτέρ αλλά και των αγροτικών αυτοκινήτων χαθήκαν τα άλογα, χαθήκαν και τα τραγούδια των λιτρουβαρέων. Αλλάζουν οι καιροί.

**Γεια σας πατριώτες
Γ. Λαγανάς
glid@otenet.gr**

Ο μεγάλος ευεργέτης της Λακωνίας αλλά και συμπατριώτης μας Ευστάθιος Βαλιώτης αποφάσισε επιτέλους να πάρει την κατάσταση στα χέρια του μετά τα σενάρια περί μεταφοράς του Τμήματος Τεχνολογίας Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών στο ΤΕΙ Καλαμάτας.

Με επιστολή του προς τον πρωθυπουργό και τους υπουργούς ο κ. Βαλιώτης κατακεραυνώνει τις πολιτικές που μηδενίζουν στην ουσία την ελληνική ομογένεια και κατ' επέκταση τον ίδιο, αφού με δαπάνες αποκλειστικά του ίδιου ανεγέρθησαν οι εγκαταστάσεις του ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ (παράρτημα Σπάρτης).

Στην επιστολή του αναφέρει: «Ονομάζομαι Ευστάθιος (Steve) Βαλιώτης του Γεωργίου και διαμένω τα τελευταία

λύτερο αύριο. Ευτυχώς το βρήκα και κατόρθωσα σε λίγα χρόνια να γίνω ένας από τους δέκα πλουσιότερους Ελληνοαμερικανούς, με αρχές πάντα Ελληνοχριστιανικές σε όλη την οικογένειά μου και την ομογένεια.

Μετά τις μεγάλες προσφορές στην ομογένεια, η μάνα Ελλάδα με κάλεσε για βοήθεια στον τόπο μου μέσω του Επισκόπου Ευσταθίου, ο οποίος κάποτε ήταν δάσκαλός μου.

Μου ζήτησαν να κατασκευάσω ένα ΤΕΙ στη Σπάρτη γιατί οι φοιτητές ήταν στα υπόγεια. Δέχτηκα την πρόσκληση με ευχαρίστηση και ξεκίνησα τις διαδικασίες. Σχεδίασα το ΤΕΙ στην Αμερική και το έστειλα στη Σπάρτη για να το εγκρίνουν. Το ενέκριναν και το έκτισα σε ενάμιση χρόνο. Οι αντιξοότητες για την

λάχιστον 40% φοροαπαλλαγής και πολλαπλάσια αναγνώριση, ίσως και καλύτερα αποτελέσματα.

Μετά λύπης μου πληροφορούμαι από τους συμπατριώτες μου ότι το ΤΕΙ Σπάρτης θα διακόψει

Εγώ στην Αμερική ετοιμάζομαι να κτίσω το πρώτο Ελληνοαμερικανικό Πανεπιστήμιο στη Νέα Υόρκη, προσφορά πολλών εκατοντάδων εκατομμυρίων.

Σας παρακαλώ μην αποκαρδιώσετε τη γυναίκα μου, τα παιδι-

Θα κλείσει το σχολείο του Βαλιώτη;

σαράντα χρόνια στη Νέα Υόρκη. Κατάγομαι από ένα μικρό χωριό της Σπάρτης, τη Βορδονία. Εκεί γεννήθηκα και τελείωσα τις σπουδές μου στη Σπάρ-

κατασκευή αυτή ήταν πολλές! Κοιτάζω όμως μόνο μπροστά, έκτισα ένα σχολείο κατά γενική ομολογία έργο τέχνης, το οποίο τώρα λειτουργεί. Στα εγκαίνια

τη λειτουργία του και μου ζητούν την παρέμβασή μου. Με το θάρρος αυτό, απευθύνομαι σε εσάς για τη σωτηρία του σχολείου μας. Η κάθε κίνησή σας θα έχει βαρύ αντίκτυπο στην ομογένεια και στην οικογένειά μου.

Σας ερωτώ λοιπόν: Τι θα πουν; Ο Βαλιώτης δώρισε το σχολείο και το κλείσανε! Εμείς τι θα κάνουμε;

Όχι μόνο δε θα γίνει άλλη δωρεά αλλά ούτε και καμία επένδυση. Μην ξεχνάτε το κτίσμα αυτό είναι καινούριο χωρίς ενοίκιο και έξοδα συντήρησης.

Φυσικά, είμαι εκ φύσεως αισιόδοξος και δεν παραπονούμαι που καμία ελληνική υπηρεσία δεν με ευχαρίστησε ούτε έστω με ένα συμβολικό τηλέφωνο ή ένα γράμμα. Αντί αυτού, σχεδιάζετε την κατάργηση του σχολείου μας; Έτσι αναγνωρίζονται οι ευεργέτες και οι δωρητές του Έθνους;

Απαιτώ απάντηση και λύση από όλους σας, είναι κρίμα το σχολείο να κλείσει και μάλιστα στις δύσκολες αυτές μέρες που διανύουμε.

ά μου, εμένα και όλη την ομογένεια. Προς Θεού! Έγιναν πολλά λάθη στο παρελθόν, μην κάνουμε και άλλα! Αρκετά!»

Ένα μήνα περίπου μετά την επιστολή αυτή και αφού έχουν γίνει πολλές συνελεύσεις στο ΑΕΙ Καλαμάτας αποφασίστηκε να μεταφερθεί το Τμήμα Τεχνολογίας Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών στην έδρα της Μεσοσηνιακής πρωτεύουσας. Η πρόταση υπεβλήθη στο υπουργείο Παιδείας και οι λόγοι τους οποίους επικαλέστηκαν για την απόφαση αυτή, ήταν κυρίως οικονομικοί. Πιο συγκεκριμένα, μεταφέροντας το Τμήμα στην Καλαμάτα θα υπάρχει όπως αναφέρουν κοινή φύλαξη, στέγαση, αποφυγή περιπτώσεων μετακινήσεων, αλλά και καλύτερος συντονισμός των διοικητικών υπηρεσιών.

Το υπουργείο θα κληθεί να αξιολογήσει τις προτεινόμενες μεταρρυθμίσεις παρά τις αντιδράσεις των αρχόντων και πολιτευτών του τόπου μας.

Καλλιρρόη Λαμπή

τη, το Γυμνάσιο εκείνη την εποχή. Συνέχισα σε μια διετή σχολή Ιερατικής της Καλαμάτας και εν συνεχεία τελείωσα την Θεολογική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Αφού υπηρέτησα την Στρατιωτική μου θητεία – διετή παρακαλώ – αποφάσισα να έρθω στην Αμερική για ένα κα-

του παρέστη και ο τότε υπουργός Παιδείας Αντρέας Λυκουρέντζος. Το παρέδωσα με το κλειδί, εξόδευσα αρκετά εκατομμύρια, ευχαρίστως όμως, για τη μητέρα Ελλάδα και μάλιστα το έκανα με φορολογημένα χρήματα, χωρίς καμία φοροαπαλλαγή. Στην Αμερική θα είχα του-

Η 6η Γιορτή της Μπουκουβάλας

Το Σάββατο 24 Νοεμβρίου για έκτη συνεχή χρονιά έγινε στον Άγιο Μάμα η θεσμοθετημένη πλέον γιορτή της Μπουκουβάλας. Κι εφέτος επιβεβαιώθηκε ο κανόνας κάθε χρόνο να σημειώνεται ρεκόρ επισκεπτών από όλες τις προηγούμενες, απόδειξη ότι το χωριό μας αποτελεί πλέον προορισμό.

Από πολύ νωρίς ήταν όλοι εκεί! Μικροί και μεγάλοι, κάτοικοι και επισκέπτες ξέχασαν για λίγο τα μνημόνια και τα προβλήματά τους και έσμιζαν στους ρυθμούς των παραδοσιακών χορών.

Ο διοργανωτής Σύλλογός μας, πρόσφερε απλόχερα παραδοσιακή φασολάδα, χοιρινό παστό και λουκάνικο, ελιές, ρέγκα και μπουκουβάλα, άφθονο κόκκινο κρασί αλλά και προϊόντα με βάση το ελαιόλαδο (βαλσαμόλαδο, σαπούνι, αλοιφή της φωτιάς, δίπλες, κουραμπιέδες) που έκαναν γυναίκες μέλη και φίλοι του Συλλόγου.

Στη γιορτή παρέστησαν η Αντιπεριφερειάρχης Λακωνίας κυρία Ντία Τζανετέα, ο Γραμματέας του Περιφερειακού Συμβουλίου κ. Γ. Πουλοκέφαλος, μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου μας με επικεφαλής τον Δήμαρχο κ. Σταύρο Αργειτάκο, ο Γεν. Γραμματέας του Δήμου κ. Δημ. Λάζαρης, η βουλευτής κυρία Φ. Πατριανάκου, ο Διοικητής του Νοσοκομείου Σπάρτης κ. Κουφός καθώς επίσης οι εκπρόσωποι τοπικών φορέων και συλλόγων.

Επίσης παραβρέθηκαν τα μέλη της Ομάδας ΝΕΔΩΝ – στους οποίους οφείλεται η ανάδειξη και ασφάλιση των φαραγγιών Λουκά και Κριμπιά - καθώς επίσης 50 μέλη του Πεζοπορικού Ομίλου Αθηνών και 18 του Ορειβατικού Νοτιοανατολικής Λακωνίας (Μολάων) οι οποίοι

πραγματοποίησαν κατάβαση του φαραγγιού των Μύλων από Γεωργίτσι στο Καστόρειο και εντυπωσιάστηκαν τόσο από τη γιορτή όσο και από το φυσικό κάλλος της περιοχής μας. Επίσης, το 300^ο σύστημα Προσκόπων Σπάρτης που πραγματοποίησε στο χωριό μας 3ήμερη εκδρομή.

Στο χορό συμμετείχε και η Ομάδα Ελληνικού Παραδοσιακού Χορού του χωριού μας που καταχειροκροτήθηκε.

Εντυπωσιακές φωτογραφίες από τη μοναδική χλωρίδα καθώς επίσης και φωτογραφίες των φαραγγιών της περιοχής μας παρουσιάστηκαν για μία ακόμη φορά στην έκθεση του Βασιλή Λαγανά.

Το Διοικητικό Συμβούλιο ευχαριστεί θερμά όλους τους συντελεστές της γιορτής, μέλη και φίλους του Συλλόγου και ιδιαιτέρως τις κυρίες Χριστίνα Κορτζή, Κική Λιναρδάκη, Άννα Πάντου για την αλοιφή της φωτιάς, την κυρία Ματούλα Κουκάκη για τους παραδοσιακούς κουραμπιέδες.

Τις κυρίες Νίτσα Αλειφέρη, Αικατερίνη Σκαφιδά και Ζωίτσα Νικητάκη για την παραδοσιακή κατασκευή σαπουνιού. Την κυρία Βασιλική Τζαμούρη για τις πολύ νόστιμες δίπλες. Τους χορηγούς κ. Νικήτα Αλειφέρη, Ντίνο Αλεξάκο, Δημ. Δημητρακάκη, Λάμπρο Μουτή, Γιώργο Μυρίδη, Γιάννη Μυρίδη, Αίλα Νικολοπούλου, Μάκη Πανταζή, Κων. Σκαφιδά και το Supermarket ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Τέλος θερμές ευχαριστίες προς το Δήμο Σπάρτης για την παραχώρηση του χώρου και την εν γένει συνδρομή του.

Και του χρόνου.
Ντίνος Λαγανάς

Εικόνες από τη φύση μας

Ruscus aculeatus
(μυρσίνη, λαγομηλιά)

Είναι ένας όμορφος, διακοσμητικός θάμνος, που φαίνεται να βγάζει καρπούς από τα φύλλα. Τα φύλλα αυτά είναι στην πραγματικότητα βλαστοί που παίρνουν τη μορφή φύλλου και είναι

γνωστοί σαν φυλλοκλάδια. Τα άνθη λευκά εμφανίζονται στα φυλλοκλάδια την Άνοιξη και το Καλοκαίρι, ακολουθούν οι καρποί που μοιάζουν με κεράσια. Φύεται σε σκιερές, θάμνωδες και δασώδεις περιοχές.

Κείμενο: Ντ. Λαγανάς
Φωτ. Βασ. Λαγανάς

Ο τόπος μας

Τραγουδάμε για τα παιδιά

Χριστουγεννιάτικη εκδήλωση «Τραγουδάμε για τα παιδιά», στις 27/12/2012, συνδιοργάνωσαν το Νομικό Πρόσωπο Πολιτισμού, Αθλητισμού και Περιβάλλοντος του Δήμου Σπάρτης, που κάλυψε τα έξοδα της εκδήλωσης και διέθεσε και την ορχήστρα, ο Πολιτιστικός Σύλλογος Καστορείου «ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ» και ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων του Δημοτικού Σχολείου. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στη διπλή αίθουσα του Λυκείου Καστορείου. Οι καλομαγειρεμένοι μεζέδες από τις μητέρες των παιδιών και το καλό κρασί βοήθησαν να διασκεδάσουμε και να σιγοτραγουδήσουμε όμορφα και διαχρονικά τραγούδια και να περάσουμε μια ωραία βραδιά. Για την πραγματοποίηση της εκδήλωσης βοήθησαν οι κυρίες Ελένη Παρασκευοπούλου, Γεωργία Παρασκευοπούλου, Γιάννα Βλαχάκη, Δήμητρα Κοκορού, Καντούλα

ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ

Οικονομάκη-Αρβανίτη, Νικολέτα Αποστολάκου και Καλλιρρόη Λαμπή. Χορηγοί στην εκδήλωση ήταν η οικογένεια του Χρήστου Βουρδούση, που πρόσφερε ένα αρνί αλλά και οι συμπατριώτες μας, όλοι όσοι παραβρέθηκαν. Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους ο Πρόεδρος του Ν.Π.Π.Α. & Π. του Δήμου Σπάρτης κ. Μάριος Τζωρτζάκης, ο Αντιδήμαρχος κ. Γεώργιος Συνοδινός και οι Δημοτικοί Σύμβουλοι κ.κ. Παρασκευάς Καλομοίρης και Ευστράτιος Κοκορός, ο Πρόεδρος του Τ.Σ. Καστορείου κ. Γεώργιος Οικονομάκης, ο Τοπικός Σύμβουλος κ. Βασίλειος Λαγανάς και αρκετός κόσμος. Από τις χορηγίες των παρευρισκομένων, συγκεντρώθηκε το ποσό των 650 ευρώ, που θα διατεθεί στο Σχολείο για την κάλυψη πολιτιστικών αναγκών των μαθητών.

Ε.Β.

Οι λέξεις και το παρελθόν μας

Μια σειρά κειμένων που προσπαθεί να προσεγγίσει λεξιλογικά-ετυμολογικά τοπωνύμια αλλά και λέξεις που χρησιμοποιούμε στον καθημερινό μας λόγο. Ως πηγές έχουν χρησιμοποιηθεί κυρίως: Τα λεξικά της κοινής νεοελληνικής του Μπαμπινιώτη και του Ιδρύματος Τριανταφυλλίδη. Το ετυμολογικό λεξικό του Ν. Ανδριώτη, το λεξικό των Liddell-Scott Α. Κωνσταντινίδη, αλλά και δημοσιεύσεις του Δ. Καλλιάνη στον παλιό ΒΟΡΕΙΟΔΗΜΟΤΗ. Ευπρόσδεκτη και επιθυμητή κάθε κριτική, διόρθωση ή επισήμανση.

Χάνι-Χαντζής-Χατζής (hān, τουρκ. λ.)= πανδοχείο εξοχικό και πανδοχείο πόλεων για στάθμευση υποζυγίων και αμαξών. Από την αρχή της Τουρκοκρατίας ιδιαίτερα στις πόλεις με μεγάλη εμπορική κίνηση κατασκεύαζαν χάνια για να ξαποσταίνουν οι ταξιδιώτες και τα ζώα τους, και να διανυκτερεύουν. Χρησίμευαν σαν χώροι πρόσκαιρης διαμονής και ανεφοδιασμού εμπόρων και ταξιδιωτών.

Το διπλό τους ρόλο σαν χώροι ύπνου και εμπορικών συναλλαγών διατήρησαν τα παραδοσιακά χάνια ως το τέλος της Τουρκοκρατίας. Τα χάνια εκτός από δωμάτια διέθεταν σταύλους, πεταλωτήρια, καπηλειά και χώρους για τους Χαντζήδες.

Χαντζής λέγεται αυτός που διευθύνει και επιβλέπει το χάνι και είναι συνήθως ο ιδιοκτήτης. Ενώ **Χατζής** χωρίς (ν) για τους Χριστιανούς λέγεται ο προσκυνητής του Παναγιού Τάφου στα Ιεροσόλυμα.

Χάνια υπήρχαν στους βόρειους δήμους και στο Καστόρι. Σύμφωνα με τοπική πληροφορία (Στ. Μιχαλοπούλου) όταν ένα κοπάδι ζώων έκανε ζημιά, φυλάκιζαν ένα από αυτά στο χάνι, μέχρι να οδηγηθεί μαζί με τον ιδιοκτήτη του στο δικαστήριο.

Βέβαια αρκετά χάνια ήταν σε άθλια κατάσταση από καθαριότητα και εξυπηρέτηση. Ο Άγγλος περιηγητής Τζων Σπούαρτ Μιλ στις 23 Μάρτη του 1855 γράφει στη γυναίκα του μεταξύ άλλων από ένα χάνι στο Γιωργίτσι "...η σύγκρισή του με το χειρότερο αγγλικό αχυ-

ρώνα θα ήταν τιμητική γι' αυτό. Οι ψύλλοι τρέχουν σε όλο μου το κορμί και με τσιμπάνε συνέχεια... αλλά νιώθω ευχάριστα σήμερα και δεν είμαι καθόλου κουρασμένος".

τράστο= το σακίδιο για το τάισμα των ζώων, από το τράιστο<τράιστρο< τράγιστρο <τάγιστρο <μεσν. τάγισ-τρον <ταγ-ίζω (= τροφοδοτώ). Για δύστροπους ανθρώπους λέγεται στην Καστανιά "εσύ δε χωράς ούτε στο σακί, ούτε στο τράστο".

τόκα: α) κάνω τόκα= κάνω χειραψία, από το ιταλικό p. toccare (= αγγίζω). Συνηθισμένη φράση "τόκα το" δηλ. κόλλα το (= κάνε χειραψία). β) στην Καστανιά κυρίως τις απόκριες μικροί - μεγάλοι έπαιζαν το παιχνίδι τόκα. Το παιχνίδι αυτό με τις σιομάδες είναι κερδοσκοπικό. Πάνω στον τόκα, εκείνα τα χρόνια συνήθως ένα άδειο φυσίγγι, κάθε παίκτης έβαζε μια πεντάρα ή μια δεκάρα κατά τη συμφωνία. Μετά έριχναν όλοι τις σιομάδες τους στον μπάστακα για να κανονιστεί η σειρά της βολής. Κατόπιν ο καθένας έριχνε με τη σειρά του την σιομάδα του κατά τον τόκα, προσπαθώντας να τον απομακρύνει χωρίς να διασκορπιστούν τα νομίσματα και να πέσουν πλησιέστερα στην σιομάδα του. Μετά από κάθε βολή μετρούσαν την απόσταση των νομισμάτων από τη σιομάδα και όσα ήταν πλησιέστερα τα κέρδιζε ο παίκτης που τα μετατόπισε.

σάρα: α) σωρός από πέτρες στην

κοίτη χειμάρρου ή στην πλαγιά βουνού, της οποίας η επιφάνεια καλύπτεται από χαλίκια, με αποτέλεσμα να γίνεται δύσκολη την ανάβαση. Σάρα υπάρχει στην πλαγιά πάνω από τον Άγιο Μάμα προς το Καστρί και έτσι ονομάζεται η περιοχή. Επίσης σάρες υπάρχουν στη Λαγκάδα, στη διαδρομή Σπάρτη- Καλαμάτα. β) συρφετός από κάθε λογής ανθρώπους (μόνο στη φράση "η σάρα η μάρα και το κακό συναπάντημα"). Η λέξη προέρχεται από το αρχαίο ρήμα σάρωω= σαρώνω, σκουπίζω, καθαρίζω. [σάρωμα= σκουπίδι, σάρων= ο αισχρός άνθρωπος, σαρωνίς= η παλαιά δρυς με κουφάλα, σάρωσις= το σάρωμα, σαρωτής= ο σκουπιστής, σάρωτρον= το σάρωτρον, σκούπα].

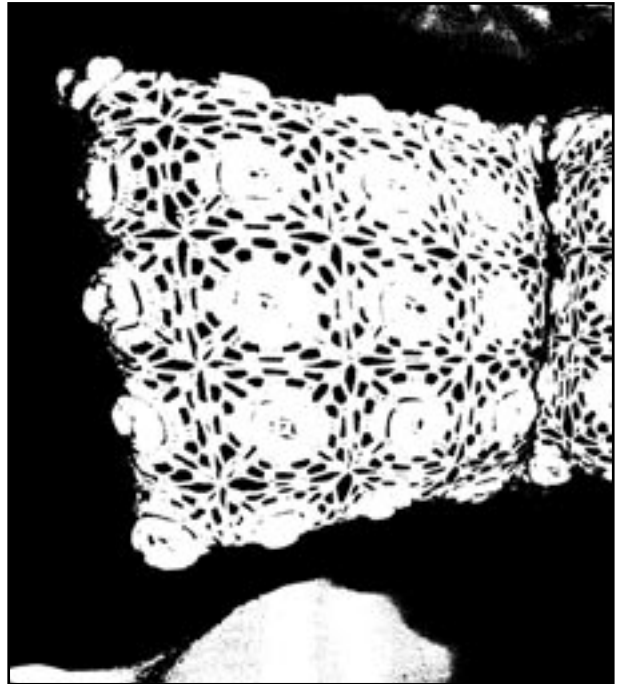
λαχίδι: το λαχίδι είναι μικρό καλλιερημένο μέρος αγρού ή αμπελου. Η λέξη προέρχεται από το αρχαίο ρήμα λαγχάνω= παίρνω κάτι με κλήρο, μου τυχαίνει. Όταν ο κάτοχος γης πέθαινε χωρίς να τη μοιράσει, οι κληρονόμοι κληρονομούσαν "εξ αδιαθέτου". Καλούσαν λοιπόν δυο-τρεις συμπολίτες τους με κύρος οι οποίοι αποτιμούσαν την κληρονομιά, τη μοίραζαν σε κομμάτια ίσης αξίας και μετά με κλήρο έπαιρνε ο κάθε κληρονόμος το μερίδιό του. Όταν δυστροπούσαν και δεν τα έβρισκαν, τεμάχιζαν τον κάθε αγρό σε τόσα κομμάτια όσα και οι δικαιούχοι και μετά έριχναν κλήρο. Με αυτόν τον τρόπο η γη κομματιαζόταν σε μικρές ιδιοκτησίες (λαχίδια). Ο Βαλαωρίτης στο Φωτεινό γράφει: "Και το

λαχίδι του Ζαχιά και τ' άλλο στο Σπαθάρι". Από την ίδια ρίζα οι λέξεις λαχνός, λαχείο. Υπάρχει και το λογοπαίγνιο: "σούχει λάχει νάχεις λάχι στο σιλάχι και να λάχει να σου λάχει;" δηλ. σου έχει τύχει να έχεις λαχείο στο σελάχι σου και να τύχει να κερδίσει;

μαγκούφης: ο μοναχικός, ο έρημος, από την τουρκική λέξη Vakif= κληροδότημα. Τα βακουφικά κτήματα αφιερώθηκαν σε ευαγή ιδρύματα για κοινωφελή σκοπό (τεμένη, σχολεία, γηροκομεία κ.λπ.) ώστε να συντηρούνται από τις προσόδους. Τα βακούφια τα διαχειρίζονταν στην Ελλάδα οι μουσουλμανικές κοινότητες με προϊστάμενο το μουφτή. Αυτά τα κτήματα έμεναν συνήθως απεριποίητα, ακαλλιέργητα, έρημα (μαγκούφια).

Φράση ελληνικής προέλευσης με παράλληλη σημασία σε άλλες εποχές είναι τα "μα(ο)ναστριακά" (που λέγεται σαν κατάρα και σημαίνει ρημαδιακά). Τη Βυζαντινή εποχή αρκετοί άνδρες που δεν ήταν και φανατικοί με τη χειρωνακτική εργασία γίνονταν καλόγηροι για να "αράξουν" και να γλυτώσουν τους βαρείς φόρους και τη στρατολόγηση σε άσκοπους πολέμους. Έτσι τα αντίστοιχα κληροδοτημένα κτήματα έμεναν ακαλλιέργητα και ρημαζαν. Βέβαια από αυτήν τους την επιλογή ωφελήθηκε η γνώση γιατί αντέγραφαν χειρόγραφα και αναπαρήγαγαν και διέσωσαν αξιόλογα γραπτά κείμενα.

Θ.Δ.

Μικρός στην ηλικία, μεγάλος στο σκάκι

Υπερήφανους μας κάνει ο μικρός σε ηλικία αλλά μεγάλος στο αγωνιστικό σκάκι Δημήτρης, γιος του Μπάμπη Κουκάκη. Ο Δημήτρης, που γεννήθηκε το 2001, από τα 5 του χρόνια ασχολείται με το σκάκι και επί σειρά ετών αγωνίζεται στο αγωνιστικό σκάκι καταλαμβάνοντας τις πρώτες θέσεις σε

πρωταθλήματα πανελλήνιων ατομικών και ομαδικών αγώνων. Είναι επίσημος αθλητής της αγωνιστικής ομάδας σκακιού του Πανιωνίου και διατηρεί τον τίτλο του μικρότερου αθλητή που έχει αγωνιστεί στην Α' Εθνική κατηγορία σκακιού. Εμείς πέρα από τον θαυμασμό μας τον συγχαίρουμε

και του ευχόμαστε πολλές, πολλές νίκες και επιτυχία σε όλους τους τομείς της ζωής του.

Ε.Β.

Τίποτα δεν πάει χαμένο...

Μια φράση που επιβεβαιώνεται με τον καλύτερο τρόπο για τον τάλαντούχο μικρό σκακιστή του σκακιστικού τμήματος του ΠΑΝΙΩΝΙΟΥ Δημήτρη Κουκάκη, ο οποίος με υπομονή και επιμονή με την συμμετοχή του σε αρκετά σκακιστικά τουρνουά του σκακιστικού συλλόγου της ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ τους τελευταίους μήνες, θα έχει το διεθνές ELO του με την ολοκλήρωση του τουρνουά K-50 στο οποίο έλαβε μέρος.

Έτσι ο Δημήτρης είναι πλέον ο μικρότερος σε ηλικία σκακιστής του συλλόγου μας που "έβγαλε" ELO. Του ευχόμαστε καλές μελλοντικές παρτίδες και "αποδοτικές" για την ομάδα.

Βράβευση αριστούχων μαθητών από το ίδρυμα ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΕΡΕΚΟΥΛΙΑ

Στα πλαίσια των εκδηλώσεων της 28^{ης} Οκτωβρίου πραγματοποιήθηκε η καθιερωμένη βράβευση από το Ίδρυμα «ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΕΡΕΚΟΥΛΙΑ» δύο μαθητών του Λυκείου, που άριστευσαν κατά την εισαγωγή τους στα ΑΕΙ της χώρας μας. Οι βραβευθέντες μαθητές είναι ο Νικόλαος

Καλομοίρης του Κων/νου και ο Κωνσταντίνος Μπασκουρέλος του Μιχάλη.

Τα βραβεία, που αντιστοιχούν στο ποσό των 600 ευρώ, απένειμε, ως εκτελεστής της διαθήκης του Ιδρύματος, ο Δικηγόρος κ. Ντίνος Αλεξάκος.

ΕΒ

Μαραθώνιος Αθηνών

Κορυφαία δραστηριότητα για την πόλη των Αθηνών είναι η διεξαγωγή του Μικρού και μεγάλου Μαραθωνίου που πραγματοποιείται εδώ και πολλά χρόνια και ξεκίνησε προς τιμήν του Μαραθωνοδρόμου Γρηγορίου Λαμπράκη.

27500 δρομείς από την Ελλάδα αλλά και από όλο τον κόσμο δήλωσαν φέτος το Νοέμβριο συμμετοχή και πήραν μέρος στους αγώνες των 5, των 10 (μικροί Μαραθώνιοι) και των 42,195 (Με-

γάλος Μαραθώνιος) χιλιομέτρων.

Πολλοί ήταν και οι συμμετέχοντες από τη δική μας περιοχή. Γνωστοί και διακεκριμένοι δρομείς ήταν εκεί όπως ο Γιάννης Δημόπουλος και ο Γιάννης Καραλιάς (από Άγιο Κων/νο) που πήραν μέρος στον αγώνα των 10 χιλιομέτρων, ο Χρήστος Παναγιωτόπουλος (από Καστόρι), ο Παναγιώτης Καραλιάς (από Άγιο Κων/νο), ο Ηλίας Τσίχλης (από Γεωργίτσι) καθώς και ο Νίκος Μπα-

κής (από Πελλάνα) που έλαβαν μέρος στο Μεγάλο Μαραθώνιο αλλά και άλλοι Λάκωνες δρομείς που συμμετέχουν από αγάπη στον αθλητισμό και το θεσμό αυτό.

Επίσης ανελλιπή συμμετοχή είχε μέχρι πέρυσι και ο Νικόλαος Γιαννόπουλος του Ιωάννη στο μικρό Μαραθώνιο καθώς και ο γιός του Γιάννης Γιαννόπουλος που το 2010 συμμετείχε τερματίζοντας στο Μεγάλο Μαραθώνιο.

Καλλιρρόη Λαμπτή

Εκδηλώσεις στο Γεωργίτσι

Πετυχημένες οι εκδηλώσεις, που πραγματοποιήθηκαν στο Γεωργίτσι στις 27/10/2012. Ημερίδα με θέμα «Επιστροφή στις Ρίζες μας», που πραγματοποιήθηκε στο ξενοδοχείο «Το μπαλκόνι του Ταυγέτου» με ομιλητές τους Βουλευτές κ. Λεωνίδα Γρηγοράκο του ΠΑΣΟΚ και Αντιπρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων, την κ. Φεβρωνία Πατριανάκου της Ν. Δημοκρατίας και τον κ. Κων/νο Ζαχαριά του ΣΥΡΙΖΑ-ΕΜΚ Αρκαδίας και Προέδρου του Συλλόγου Ιατρών ΕΣΥ Ν. Αρκαδίας. Την εκδήλωση που διοργάνωσε ο Σύνδεσμος των εν Αττική Γεωργιτσιάνων παρακολούθησαν πολλοί επίσημοι της περιοχής μας και πολύς κόσμος. Στη συνέχεια ακολούθησε η γιορτή του τσίπουρου, που διοργανώθηκε από το Τοπικό Συμβούλιο Γεωργιτσίου σε συνεργασία με όλους τους Συλλόγους του Γεωργιτσίου και τη βοήθεια όλων των κατοίκων. Το τσίπουρο, το κρασί, ο μεζές και η φασολάδα ήταν άφθονα και αρκετά για να δημιουργήσουν κέφι και διασκέδαση μέχρι αργά. Στις 11/11/2012 στα πλαίσια της εορτής της Πολεμικής Αεροπορίας, πραγματοποιήθηκε στο Γεωργίτσι η καθιερωμένη επιμνημόσυνη δέηση υπέρ των πεσόντων Αεροπόρων. Η εκδήλωση οργανώθηκε από τον Δήμο Σπάρτης σε συνεργασία με το Τοπικό Συμβούλιο Γεωργιτσίου, τον Σύλλογο Γεωργιτσιάνων Σπάρτης «Το Κουτούνι», τον Εξωραϊστικό Σύλλογο Γεωργιτσίου και τον Σύνδεσμο των εν Αττική Γεωργιτσιάνων. Στην εκδήλωση παρέστησαν πολλοί επίσημοι και πολύς κόσμος.

ΕΒ

Του Αγίου Θεοκλήτου του Θαυματουργού

Με λαμπρότητα και μεγαλοπρέπεια εορτάστηκε ο Πολιούχος μας Άγιος Θεόκλητος την 01 / 12/2012. Η εορτή άρχισε με την τέλεση της Αρχιερατικής Θείας Λειτουργίας, χοροστατούντος του Σεβασμιότατου Μητροπολίτη Μονεμβασίας και Σπάρτης

κ.κ. Ευσταθίου και συλλειτουργούς πολλούς ιερείς. Ακολούθησε περιφορά της εικόνας του Αγίου στην πλατεία του Καστορείου συνοδευόμενη από τιμητικό άγημα Στρατού και τμήμα της Φιλαρμονικής Ορχήστρας Σπάρτης. Την εορτή, που παρακολου-

θησε πολύς κόσμος, τίμησαν με την παρουσία τους οι Βουλευτές της Ν.Δ. κ. Φεβρωνία Πατριανάκου και ο κ. Θανάσης Δαβάκης, ο Δήμαρχος Σπάρτης κ. Στ. Αργειτάκος, η Αντιπεριφερειάρχης κ. Ντία Τζανετέα, ο Γ.Γ. Δήμου Σπάρτης κ. Δημ. Λάζαρης, ο Αντιδήμαρχος κ. Ευστ. Βέργαδος, ο Πρόεδρος του Ν.Π.Α.Π.Π του Δήμου Σπάρτης κ. Μάριος Τζωρτζάκης, οι Δημοτικοί Σύμβουλοι κ. Ευάγγελος Βαλιώτης, ο κ. Παρασκευάς Καλομοίρης, ο κ. Ευάγγελος Νικολακάκης ο κ. Απόστολος Σκρεπέτης, ο Πρόεδρος του Τοπικού Συμβουλίου Σπάρτης κ. Παναγιώτης Τζωρτζάκης, ο Πρόεδρος κ. Γ. Οικονομάκης και τα μέλη του Τοπικού Συμβουλίου, αντιπροσωπείες από Στρατό με επικεφαλής τον Υποδιοικητή του ΚΕΕΜ και

από τα Σώματα Ασφαλείας, εκπρόσωποι τοπικών φορέων και άλλοι επίσημοι. Μετά το πέρας των εκδηλώσεων στο Καστόρι, τελέστηκε στον Καραβά από τον Σεβασμιότατο Μητροπολίτη κ.κ. Ευστάθιο τρισάγιο στο μνημείο των αδικοσκοτωμένων το 1972 Στρατιωτών του ΚΕΕΜ ανήμερα της εορτής του Αγίου. Το τρισάγιο πραγματοποιήθηκε παρουσία του Υποδιοικητή του ΚΕΕΜ και όλων των επισήμων και συντελεστών των εκδηλώσεων στο Καστόρι, αλλά και πολλών κατοίκων του Καραβά. Η οικογένεια Τζωρτζάκη μετά το πέρας των εκδηλώσεων πρόσφερε γεύμα σε ταβέρνα του Καστορείου στα μέλη του τμήματος της Φιλαρμονικής Σπάρτης, που παραβρέθηκαν στην εκδήλωση.

ΕΒ

Κοπή Βασιλόπιτας

Την ημέρα της εορτής των Θεοφανίων και μετά την τέλεση της Θείας Λειτουργίας το Τοπικό Συμβούλιο Καστορείου έκοψε την πίτα στο Πολιτιστικό Κέντρο «Μπακή». Ο Πρόεδρος κ. Γεώργιος Οικονομάκης και ο Σύμβουλος κ. Βασίλειος Λαγανάς έδωσαν και δέχθηκαν ευχές για μια δημιουργική χρονιά. Στην εκδήλωση παρέστη ο νέος Αντιδήμαρχος κ. Παρασκευάς Καλομοίρης και αρκετός κόσμος.
Ε.Β.

28^Η Οκτωβρίου

Και αυτή τη χρονιά γιορτάστηκε στο Καστόρι από όλους τους Δημότες του τέως Δήμου Πελλάνας η Εθνική Επέτειος της 28^{ης} Οκτωβρίου. Παρουσία του Αντιδημάρχου κ. Ευστ. Βέργαδου, του Δημοτικού Συμβούλου και Προέδρου του Ν.Π.Α.Π.Π του Δήμου Σπάρτης κ. Μ. Τζωρτζάκη, του Δημοτικού Συμβούλου κ. Ευάγγελου Νικολακάκη, του Προέδρου κ. Γεωργ. Οικονομάκη και των μελών του Τοπικού Συμβουλίου, των μαθητών και εκπαιδευτικών των Σχολείων και των τριών βαθμίδων Εκπαίδευσης και πλήθους κόσμου τελέστηκε δοξολογία στον Ιερό Ναό της Γεννήσεως της Θεοτόκου. Τον πανηγυρικό της ημέρας εκφώνησε η δασκάλα κ. Ιωάννα Ροβολή. Ακολούθησε επιμνημόσυνη δέηση στο μνημείο των Ηρώων, κατάθεση στεφάνων, απαγγελίες ποιημάτων από παιδιά των Σχολείων και βράβευση των αριστευσάντων μαθητών από τον κ. Ντίνο Αλεξάκο για το Ίδρυμα «ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΕΡΕΚΟΥΛΙΑ». Ο εορτασμός ολοκληρώθηκε με την καθιερωμένη παρέλαση των μαθητών και με παραδοσιακούς χορούς, που χόρευσε η Χορευτική Ομάδα Καστορείου του Συλλόγου «ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ».

Ε.Β.

Του Αγίου Δημητρίου στο βυζαντινό ξωκλήσι μας, τίμησαν και φέτος τη μνήμη του Αγίου στις 26/10/2012 οι κάτοικοι του Καστρίου και των οικισμών Νέας Λιβεράς και Σερβέικων. Οι Καστανιώτες μοιράστηκαν, άλλοι στην παλαιά βυζαντινή εκκλησία στον Αη Δημήτρη, που την θωρούν κάθε μέρα απέναντι από τον Προφήτη Ηλία και άλλοι στη νέα εκκλησία στο βουνό στην όμορφη Μπρουσάκα. Στο βουνό μετά το πέρας της Θείας Λειτουργίας η οικογένεια Κουτρομπή πρόσφερε άρτο και γλυκίσματα.

ΕΒ

Μεταξύ μας

Η Αθλητική Ένωση Δήμου Πελλάνας στους πρώτους στην κατηγορία της. Υπερήφανους μας κάνει, με έξι νίκες στη σειρά, η Ποδοσφαιρική μας Ομάδα, διεκδικώντας την πρωτιά στην κατηγορία της, κατέχοντας μέχρι στιγμής την τρίτη θέση. Αλλά και η Ομάδα Παιδών - δημιουργήθηκε πέρσι και ήλθε πρώτη στον όμιλό της - φέτος, με προπονητή τον Θεόκλητο Ρουμελιώτη, βρίσκεται στη δεύτερη θέση. Ευχόμαστε οι αγώνες τους να είναι πάντα νικηφόροι.
ΕΒ

 Ο
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΑΣΤΟΡΕΙΟΥ
«ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ»
α/α

Οργανώνει
τον ΕΤΗΣΙΟ ΧΟΡΟ του
στο μουσικό μεζεδοπωλείο
«ΣΤΑ ΠΕΡΙΞ»
με ΖΩΝΤΑΝΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

3 ΜΑΡΤΙΟΥ 2013
ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΕΣΗΜΕΡΙ 13:00

Αγ. Λαύρας 18, Άνω Πατήσια

Τιμή Πρόσκλησης: 18 ΕΥΡΩ. Περιλαμβάνονται: Φαγητό, Ελεύθερη κατανάλωση κρασιού. Εξοπλιστείται από τη στέγη του ηλεκτρικού «Άνω Πατήσια»

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Οι εκπαιδευτικοί και οι μαθητές του Δημοτικού Σχολείου και Νηπιαγωγείου Καστορείου ευχαριστούν.
-την “ Φάρμα Σκαφιδά” για την προσφορά 500 λίτρων πετρελαίου θέρμανσης εις μνήμην του πατέρα τους Γεωργίου Σκαφιδά.
-τον κ. Πανταζή Δημήτριο για την αγορά υφάσματος κουρτινών.
-τον Συλλογο Γονέων και Κηδεμόνων για την ραφή των κουρτινών.
Στις δύσκολες οικονομικές συνθήκες που διάγουμε τέτοιες ενέργειες και προσφορές είναι αξιέπαινες και περνούν μηνύματα ευαισθησίας, συμπαράστασης και αλληλοβοήθειας στην κοινωνία μας, πόσο μάλλον όταν στοχεύουν στην παροχή καλύτερων συνθηκών εκπαίδευσης και μάθησης των παιδιών μας.

ΚΑΣΤΟΡΙ 10 -12- 2012

Ο Διευθυντής
ΠΑΝΤΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

Τύχη βουνό είχαν μαθητές και άλλοι επιβάτες, όταν ο οδηγός του λεωφορείου της γραμμής Σπάρτης -Λογκανίκου λίγο πριν περάσει από το σημείο της κατολίσθησης στην Γέφυρα είδε το δρόμο να χάνεται μπροστά του και να καλύπτεται από εκατοντάδες κυβικά μέτρα χώμα καθώς και από δέντρα και βράχια. Τα διαβήματα του Παναγιώτη Ψυχογιού για τον κίνδυνο που διέτρεχε το συγκεκριμένο σημείο λόγω της συνεχούς πτώσης του νερού από τον υδραύλακα (που λόγω φερτών υλικών και ποσότητας υπερχείλιζε με αποτέλεσμα να διαβρώνεται το έδαφος) δεν έφερε αποτέλεσμα, και έτσι η δυνατή βροχή έκανε το κακό επιβεβαιώνοντας το φόβο όλων.
Γ.Α.

Πλήρης και λεπτομερής ορειβατικός χάρτης του Κεντρικού και Βόρειου Ταΐγκετου με το υπάρχον οδικό δίκτυο, με όλα τα μονοπάτια, τα τοπωνύμια και τα σημεία που έχουν τοποθετηθεί δεξαμενές πυρόσβεσης εξέδωσε το Νομικό Πρόσωπο Αθλητισμού, Πολιτισμού και Περιβάλλοντος του Δήμου Σπάρτης σε συνεργασία με τον Ορειβατικό Σύλλογο Σπάρτης και το Σύλλογο Φίλων του Βουνού «ΛΟΥΣΙΝΑ».

Ο Χάρτης που είναι επίτευγμα σοβαρής και υπεύθυνης δουλειάς, είναι απαραίτητο βοήθημα για την πυρόσβεση αλλά και τους ορειβάτες, που επισκέπτονται τον Ταΐγετο. Σημαντική η προσφορά του Ντίνου Λαγανά στην επιμέλεια των περιεχομένων του Χάρτη.

EB

ΚΑΘΕ 21 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ το πρωί, την ημέρα της εορτής των Εισοδίων της Θεοτόκου, είτε είμαστε στο Καστόρι είτε είμαστε κάπου αλλού, η ματιά μας ή η σκέψη σχεδόν όλων μας πέφτει ή πάει στην πλαγιά του βουνού μας στο αγαπημένο σε όλους μας εκκλησάκι της Παναγίας της Μεσοσπορίτισσας, που εορτάζει

δια της απουσίας μας και που πλέον μόνο με ατομική ευθύνη το επισκεπτόμαστε.

ΜΕ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ του νέου έτους ανατέθηκαν τα καθήκοντα του Αντιδημάρχου της Δημοτικής Ενότητας του τέως Δήμου Πελλάνας στον Δημοτικό Σύμβουλο του Δήμου Σπάρτης κ. Παρασκευά Καλομοίρη και σημειώνουμε ότι

η θέση αυτή από φέτος είναι άμισθη. Στον νέο Αντιδήμαρχο ευχόμαστε να έχει δύναμη και καλή επιτυχία στα νέα του καθήκοντα.

ΤΟ ΦΙΛΟΠΤΩΧΟΤΑΜΕΙΟ της Ενορίας Καστορείου διέθεσε το ποσό των 300 ευρώ στο Δημοτικό Σχολείο Καστορείου για την κάλυψη εκτάκτων αναγκών του.”

Στην Αγία Βαρβάρα

Με συναισθήματα χαράς, νοσταλγίας αλλά και περηφάνιας για την καταγωγή τους γιόρτασαν οι συμπατριώτες μας τη μνήμη της Αγίας Βαρβάρας, η οποία θεωρείται προστάτιδα των παιδιών και ιαματική αγία για παιδιά και μεγάλους.

Όπως κάθε χρόνο έτσι κι εφέτος η γιορτή αυτή ήταν ένα αντάμωμα. Ήρθαν από τη Σπάρτη, από την Αθήνα, το Λουτράκι, ακόμη και από τον Βόλο και τη Μακεδονία. Όλοι έδωσαν το παρών. Την παραμονή τελέστηκε ο Μέγας Εσπερινός και ανήμερα η Πανηγυρική Αρχιερατική Θεία Λειτουργία ιερουργούντος του Σεβασμιωτάτου Επισκόπου κ. κ. Θεοκτίστου. Στο Ψαλ-

τήρι εκτός από τους σεμνούς και άξιους κ. κ. Μπελίτσο Γεώργιο και Κώστα Σμυρνιό ήταν και ο δικός μας Λευτέρης Μαραπάς. Τον ευχαριστούμε που ήρθε. Μετά τη Θεία Λειτουργία ανεβήκαμε στην Αίθουσα Δεξιώσεων. Χριστουγεννιάτικος ο διάκοσμος και άφθονα τα κεράσματα, νηστίσιμα και μη. Όλα από τα χεράκια των κυριών, οι οποίες με πολύ χαμόγελο τα πρόσφεραν. Συγχαρητήρια σε όλες. Στα πρόσωπα όλων ήταν έκδηλη η χαρά. Φεύγοντας ευχηθήκαμε να βρεθούμε πάλι εδώ και του χρόνου. Ευχόμαστε επίσης η Αγία Βαρβάρα να βοηθάει τον Θεοδώρη για τη διακονία του στο Ναό Της.

Β. Κεμερίδου

Το Ειρηνοδικείο Καστορείου, το οποίο συγκροτήθηκε με Βασιλικό Διάταγμα που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ με αριθμ. 27/29-8-1857 και ακολούθησε, μέχρι σήμερα, την εξελικτική πορεία του Καστορείου, κλείνει τις πόρτες του και παύει τη λειτουργία του τη 19/12/2012, που εκδικάζεται η τελευταία του δίκη. Θύμα της κρίσης και αυτό. Και εμείς πηλωμένοι βλέπουμε άπραγοι αυτό το άδειασμα του χωριού μας από παροχές υπηρεσιών, χωρίς δύναμη αντίδρασης. Παλαιότερα χάσαμε το Αστυνομικό τμήμα, μετά την Αγρονομία, τελευταία είδαμε τη διακοπή του βραδινού λεωφορείου Καστορείου – Σπάρτης, τώρα το Ειρηνοδικείο και ακόμη στο Ταχυδρομείο μειώθηκε το προσωπικό και λειτουργεί μόνο με έναν υπάλληλο, που θα καλύπτει τις ανάγκες του γραφείου αλλά και τις διανομές. Μέσα σε όλη αυτή την κατάσταση που βιώνουμε και με τις αλλαγές που γίνονται στον κοινωνικό μας ιστό, βλέπουμε αυτά που χάνουμε, χωρίς να μας λείει κανείς ποια θα είναι τα νέα δεδομένα και πώς θα διαμορφωθεί η ζωή μας στον τόπο μας και γενικότερα στην Ελληνική κοινωνία.

Στο χωριό μας υπάρχει έντονο το συναίσθημα της αλληλεγγύης και της προσφοράς και αυτό αποδεικνύεται από τις πολλές ευεργεσίες συμπολιτών μας, που στους δύσκολους καιρούς που ζούμε και είναι απαραίτητες και δεν πρέπει να μας αφήνουν ασυγκίνητους. Σαν τέτοια μπορούμε να χαρακτηρίσουμε την προσφορά υφάσματος από τον κύριο Μάκη Πανταζή για το ράψιμο κουρτινών σε όλες τις αίθουσες του Νηπιαγωγείου και Δημοτικού Σχολείου. Το ράψιμο ανέλαβαν οι άξιες συμπατριώτισσές μας η κ. Δώρα Βουρδούση, η κ. Γιάννα Βλαχάκη και η κ. Πηγή Κωνσταντέλη, μητέρα της Αγγλαίας Φασουλοπούλου. Επίσης η «Φάρμα Σκαφιάδα» διέθεσε τα απαιτούμενα χρήματα για την αγορά πετρελαίου θέρμανσης για τη λειτουργία του καλοριφέρ στο Δημοτικό και Νηπιαγωγείο.

Στις 31/10/2012 μεγάλος αριθμός συμπατριωτών μας, απ' όλη την περιοχή μας, είχε την ευκαιρία να κάνει προληπτικό πνευμονολογικό έλεγχο και σπειρομέτρηση στο Ιατρείο Καστορείου από Κινητή Μονάδα, που διέθεσε το Νοσοκομείο Σπάρτης, μετά από ενέργειες της Διευθύντριας του Ιατρικού Κέντρου Καστορείου κ. Ευσταθίας Αραχωβίτη. Της κινητής Μονάδας ηγούντο ο Διευθυντής του Πνευμονολογικού Ιατρείου του Νοσοκομείου Σπάρτης κ. Μιχάλης Φωτόπουλος και η επιμελήτρια κ. Λαμπρινή Τίνα.

EB

Προς την Περιφέρεια Πελοποννήσου

*Κύριοι, στην ευρύτερη περιοχή Δημοτικής
ενότητας Καστορείου
φιλοπρόοδοι αγρότες και κτηνοτρόφοι μαζί με τα
παιδιά τους,
κοπιάζουν στα χωράφια τους και τα βοσκοτόπια
τους
παράγοντας προϊόντα υψηλής ποιότητας.
Θα θέλαμε να μάθουμε τι ενέργειες κάνει ή
πρόκειται να κάνει η Περιφέρεια για να βοηθήσει
τους αγρότες και τους κτηνοτρόφους για να
προβάλουν και διαθέσουν τα προϊόντα τους στο
εσωτερικό και εξωτερικό.*

*Μετά τιμής
Ο Καστανιώτης
gld@otenet.gr*

Επικίνδυνη κατολίσθηση στο Καστόρι

Στις 11 Ιανουαρίου 2013 κατολίσθησε τμήμα πρσανούσ στα αριστερά του δρόμου, στην έξοδο του Καστορείου πριν τη γέφυρα του ποταμού Κάστορα. Αυτές τις ημέρες η βροχόπτωση ήταν μεγάλη και λόγω της συσσώρευσης των νερών και του βάρους που σηκώνει το πρσανές από τα πανύψηλα πλατάνια, δεν άντεξε το έδαφος και τα χώματα κατέρρευσαν στον κεντρικό δρόμο κλείνοντας την κυκλοφορία. Το ευτύχημα ήταν ότι δεν υπήρξαν θύματα, δεδομένου ότι το πρσανές περνάνε και τα δρομολόγια του ΚΤΕΛ που μεταφέρουν τα παιδιά στα σχολεία.

Σύμφωνα με τους περίοικους οι κατολισθήσεις άρχισαν πριν είκοσι πέντε χρόνια περίπου, κατατρώνοντας και επιφάνεια από τις περιουσίες των κατοίκων. Μια από τις αιτίες για την επιδείνωση είναι η κατάρρευση ενός τμήματος του παλιού μονοπατιού, που αποτελούσε μέχρι το 1934 τμήμα του δρόμου του Καστορείου προς τα υπόλοιπα χωριά. Και από τότε οι κατολισθήσεις συνεχίζονται με κίνδυνο και των σπιτιών πια. Παλιά τα πλατάνια ήταν πιο πυκνά, υπήρχε πυκνή βλάστηση, αλλά ποτέ δεν ήταν τόσο ψηλά. Στο αυλάκι χειμώνα και καλοκαίρι υπάρχει

πολύ νερό, περισσότερο από τη χωρητικότητά του. Επίσης όταν βρέχει όλα τα όμβρια ύδατα του επάνω χωριού συγκεντρώνονται στα δύο αυλάκια που ο διαχωρισμός τους γίνεται στη διασταύρωση του σοκακιού, που οδηγεί προς τις κατοικίες Δημητρακόπουλου και Βλαχογιάννη, με τον κεντρικό δρόμο. Επιπλέον η κατάσταση του αυλακιού δεν είναι η καλύτερη συνυπολογιζόμενης και της μεταφοράς διάφορων σκουπιδιών κ.λπ.. Αμέσως οι κάτοικοι Ελένη Βλαχογιάννη και Γρηγόρης Παπαδημητράκης έκαναν αναφορά στο Δήμο ζητώντας την άμεση παρέμβασή του και ειδικότερα την άμεση προστασία του πρσανούσ που απέμεινε μετά την κατολίσθηση, προκειμένου να μην ξεπλυθεί από τις βροχοπτώσεις και για να αποφευχθεί νέα κατολίσθηση, την κοπή των πλατανιών και μετά φύτευση θάμνων ή πραγματοποίηση άλλων ενεργειών κατά την κρίση των ειδικών για το θέμα, την άμεση υπερύψωση των χαμηλών τοιχωμάτων του αυλακιού και το συχνό καθαρισμό του, ώστε να αποφεύγεται η υπερχειλίση του και στεγανοποίηση όπου απαιτείται. Επίσης, την εξέταση από τη Δασική Υπηρεσία αν μπορεί να φροντίσει ή να

πραγματοποιήσει τη διάνοιξη του παλιού μονοπατιού με τα απαιτούμενα στηρίγματα που διερχόταν κατά μήκος το πρσανούσ, τμήματα του οποίου έχουν κατολισθήσει. Μονοπάτι που ίσως αποτελούσε και τη στήριξη του πρσανούσ.

Στις 17/1/2012 κατέθεσε αναφορά και ο Τοπικός Σύμβουλος κ. Βασίλης Λαγανάς, ο οποίος επίσης τονίζει την ιστορία και το μέγεθος του προβλήματος και τον κίνδυνο για τους διερχόμενους αλλά και τις γειτονικές κατοικίες. Προτείνει την άμεση σήμανση στο χώρο της κατολίσθησης, το συνεχή καθαρισμό του οδοστρώματος, την κοπή όλων των μεγάλων δέντρων του πρσανούσ, την άμεση κάλυψη του τμήματος που έχει κατολισθήσει με ανθεκτικό πλαστικό.

Την ίδια μέρα στελέχη των Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου Σπάρτης επισκέφθηκαν και έκαναν αυτοψία στην περιοχή ώστε να συνταχθεί σχετική μελέτη και να προβεί ο Δήμος στις απαραίτητες ενέργειες.

Ελπίζουμε ότι η αντίδραση του Δήμου θα είναι άμεση και θα τονίζαμε ότι θα ήταν ευχής έργο να ξανακατασκευάζονταν το μονοπάτι.

E.B.-Γ.A.

Καταστροφή του δρόμου του Βράχου Αναφορά του τοπικού συμβούλου κ. Β. Λαγανά

Για το θέμα της καταστροφής του δρόμου στο Βράχο έχουμε αναφερθεί και στο προηγούμενο τεύχος. Επανερχόμαστε λόγω της σοβαρότητας του θέματος και της αργοπορίας της Δημοτικής Αρχής να αποκαταστήσει τη βλάβη. Ο Τοπικός Σύμβουλος κ. Βασίλης Λαγανάς ήταν από τους πρώτους και λόγω των τεχνικών γνώσεών του επισήμαναν το μέγεθος της ζημιάς. Στις 22 Ιουνίου 2012 έστειλε και σχετική αναφορά προς το Δήμαρχο Σπάρτης. Λόγω του ότι πέρασαν εξί μήνες χωρίς να γίνει καμία ενέργεια για την αποκατάσταση επανέρχεται με νέα αναφορά στις 4 Ιανουαρίου 2013. Στην αναφορά σημειώνει ότι τα προβλήματα ρωγμών, κάμψεων τμημάτων του δρόμου στο χείλος του γκρεμού και παράλληλα στον άξονά του, καθώς και οι κατολισθήσεις και καταπτώσεις υπήρχαν από τότε που εκπονήθηκε η μελέτη για το δίκτυο της ΔΕΥΑΣ και θα έπρεπε να έχουν ληφθεί υπόψη. Από τότε δε που προκλήθηκε η ζημιά δεν έχει ληφθεί κανένα μέτρο. Σημειώνει ο Β. Λαγανάς ότι έχουν κοπεί πάνω από εννιακόσια σίδερα του βασικού οπλισμού του δρόμου στο ένα τρίτο του μήκους του, με αποτέλεσμα τη διατάραξη της ισορροπίας της πλάκας του. Εάν καταρρεύσει έστω και μικρού μήκους τμήμα του, η αποκατάσταση θα είναι αδύνατη γιατί θα χρειάζεται τοιχίο αντιστήριξης τουλάχιστον τριάντα μέτρων.

Ο Β. Λαγανάς δηλώνει ότι κάνει μια τελευταία προσπάθεια για να δρομολογηθεί η διαδικασία της πλήρους αποκατάστασης το δρόμου. Οι Υπηρεσίες πρέπει να ενεργήσουν αμέσως.

ΕΛ

Και το χωριό κινδύνευσε και η δακοκτονία δεν απέδωσε

Μεγάλη η ζημιά στη φετινή παραγωγή ελαιολάδου στην περιφέρεια του Λογκανίκου

Ο Πρόεδρος της Τ.Κ. Λογκανίκου κ. Λ. Σουχλήρης απαντά σε δημοσίευμα στο site της εφημερίδας του Portal notospres.gr, σχετικά με τη χρήση του νερού ύδρευσης από τα συνεργεία δακοκτονίας.

Όπως αναφέρει ο Πρόεδρος "Τη χρονική περίοδο 7 έως 11 Αυγούστου 2012 η κτηματική περιφέρεια Λογκανίκου και η Βόρεια Λακωνία απειλήθηκαν από τη μεγάλη πυρκαγιά που έπληξε τις τοπικές κοινότητες Φαλαισίας, Πετρίνας, Λεονταρίου και Βουτσará της δημοτικής ενότητας Φαλαισίας του Δήμου Μεγαλόπολης. Ο Λογκανίκος απειλήθηκε με μεγάλη καταστροφή, αν η φωτιά περνούσε τα σύνορα των δύο νομών. Η Πυροσβεστική Υπηρεσία Λακωνίας, ο Δήμος Σπάρτης, πολλοί κάτοικοι του Λογκανίκου με ό,τι πυρο-

σβεστικά μέσα διέθετε ο καθένας (βυτία κ.λπ.) και, βέβαια, ο Σύλλογος πυροπροστασίας Λογκανίκου με τέσσερα πυροσβεστικά βυτία, συνέβαλαν αποτελεσματικά στην κατάσβεση της πυρκαγιάς και μέχρι τις 20 Αυγούστου ήταν σε κατάσταση ετοιμότητας για την αντιμετώπιση του κινδύνου των αναζωπυρώσεων. Σημειωτέον ότι τα βυτία εφοδιάζονταν με νερό από το δίκτυο ύδρευσης του Λογκανίκου κατόπιν σχετικής άδειας της τοπικής κοινότητας." Συμπληρώνει: "Παράλληλα η περίοδος που επελέγη από τους αρμόδιους φορείς να ξεκινήσει η δακοκτονία 14 Αυγούστου του 2012, παραμονή της εορτής της Κοίμησης της Θεοτόκου, και να ζητηθεί νερό από το δίκτυο ύδρευσης της Κοινότητας δημιούργησε και τα παρακάτω προβλήματα:

1) Τη χρονική περίοδο 10 έως

20 Αυγούστου, λόγω τόσο της μεγάλης θρησκευτικής εορτής, όσο και των θερινών διακοπών, ο πληθυσμός της Κοινότητας ξεπέρασε τα 1000 άτομα, με αποτέλεσμα τη μεγάλη επιβάρυνση του δικτύου ύδρευσης, και έτσι στις 14 Αυγούστου η Κοινότητα έμεινε χωρίς νερό τουλάχιστον για 12 ώρες.

2) Η μη ύπαρξη νερού στις δεξαμενές πόσιμου ύδατος της Κοινότητας έθεσε σε κίνδυνο τόσο την υγεία των κατοίκων όσο και την πυρασφάλειά της."

Και το αποτέλεσμα σύμφωνα με το έγγραφό του είναι: "Όσον αφορά την καταπολέμηση του δάκου κάντε μια αυτοψία στα κτήματά μας για να συνειδητοποιήσετε το μέγεθος της ζημιάς που έχουμε πάθει. Ρωτήστε στα ελαιοτριβεία ποια είναι η παραγωγή μας φέτος,

Ήδη οι περισσότεροι παραγωγοί έχουν τελειώσει τη συλλογή του ελαιοκάρπου λόγω της ζημιάς που έχουν υποστεί."

Η σχετική αλληλογραφία είναι αναρτημένη στο site του Πολιτιστικού Συλλόγου Λογκανίκου (www.loganikos.gr)

Σχετικά με την αποτελεσματικότητα της δακοκτονίας στο νομό Λακωνίας υπέβαλε ερώτηση στη Βουλή, ο βουλευτής Λακωνίας κ. Λ. Γρηγοράκος. Το ΥπΑΑΤ απάντησε ότι σύμφωνα με τη Δ/νση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της ΠΕ Λακωνίας έγιναν περιορισμένοι ψεκασμοί λόγω μειωμένου εποχιακού προσωπικού - το μόνιμο προσωπικό δεν επαρκούσε - και στην έλλειψη εντομοκτόνων δεδομένου ότι οι προμήθειες του 2012 πραγματοποιούνται τώρα από την Περιφέρεια.

Παρέμβαση για τη λειτουργία του Ιατρείου Λογκανίκου

Στις 21 Δεκεμβρίου ο Πρόεδρος της Τοπικής Κοινότητας Λογκανίκου κ. Λ. Σουχλήρης έκανε παρέμβαση στον Διοικητή του Γενικού Νοσοκομείου Σπάρτης σχετικά με την προβληματική λειτουργία του άγονου αγροτικού Ιατρείου της Τ.Κ.Λογκανίκου Δήμου Σπάρτης.

Διαμαρτύρεται δε ότι δεν έχει επίσημη ενημέρωση για τη λειτουργία του Ιατρείου. Επισημαίνει ότι σε τηλεφωνική επικοινωνία με τον Δημοτικό Σύμβουλο κ.Π.Καλομοίρη και την κατ' ιδίαν συνομιλία τους ενημερώθηκε, στις αρχές Νοεμβρίου, ότι η αγροτική ιατρός θα διαμένει στον δημοτικό ξενώνα του άγονου ιατρείου τρεις (3) τουλάχιστον φορές την εβδομάδα. Η συγκεκριμένη πρόταση του κ.Καλομοίρη προς την διοίκηση του νοσοκομείου και η πιθανή αποδοχή της δεν είναι σύμφωνη με την

Υπουργική Απόφαση Αριθμ. Υ10γ/οικ.117511 ΦΕΚ 1890/4-9-2009, σύμφωνα με την οποία το Περιφερειακό Ιατρείο Λογκανίκου χαρακτηρίζεται ως άγονο και άρα θα πρέπει να στελεχώνεται από ιατρό τουλάχιστον πέντε (5) ημέρες την εβδομάδα με οκτάωρη πρωινή απασχόληση. Και όπως γράφει: "Δυστυχώς οι δημότες μας διαπιστώνουν ότι ούτε αυτό το πρόγραμμα εφαρμόζεται και το λυπηρό είναι ότι και σε επισκέψεις που διενήργησα ύστερα από τα παράπονα των κατοίκων δεν μπόρεσα ούτε καν να διαπιστώσω το πρόγραμμα λειτουργίας του Π.Ι. (ημέρες και ώρες επισκέψεων) αλλά και το πρόγραμμα και τα τηλέφωνα των αγροτικών ιατρών όταν βρίσκονται εκτός ωραρίου (δεν έχουν αναρτηθεί στην εξώθυρα του Π.Ι.). Επίσης δεν μπόρεσα να εντοπί-

σω την αγροτική ιατρό κατά τις απογευματινές ώρες κατά την διάρκεια του πενθημέρου στον άγονο Ιατρείο, όπου λειτουργεί και ξενώνας".

Τέλος ζητά "την καλύτερη εξυπηρέτηση των δημοτών της Τ.Κ.Λογκανίκου, των περιφερειακών οικισμών που ανήκουν διοικητικά στην κοινότητα (Βεργαδαίικα, Κοτίτσα, Κυπαρίσσι, Μπουζιαναιίκα & Γιακουμαίικα), και την πρόληψη και την προαγωγή του σχολικού περιβάλλοντος του Νηπιαγωγείου και του Δημοτικού Σχολείου Λογκανίκου, όπως μας ενημερώσετε σύμφωνα και με την Υπουργική Απόφαση Αριθμ. Υ10γ/οικ.117511 ΦΕΚ 1890/4-9-2009 ποιο είναι το πρόγραμμα λειτουργίας του άγονου περιφερειακού Ιατρείου του Λογκανίκου και ποια είναι η ιατρός που εκτελεί την εν λόγω υπηρεσία."

Ο βουλευτής Λακωνίας κ. Λ. Γρηγοράκος κατέθεσε αναφορά στη Βουλή, σχετικά με την κατασκευή νέας γέφυρας στο χείμαρρο Κοπιτσιάνη δεδομένου ότι η παλιά καταργήθηκε από το νέο δρόμο Λεύκτρου-Σπάρτης, κάνοντας αναφορά στο έγγραφο της Τοπικής Κοινότητας Λογκανίκου και στην ανάγκη εξυπηρέτησης των κατοίκων του. Το αρμόδιο υπουργείο ΥΠΑΑΥΜΑ απάντησε ότι αναζητείται η βέλτιστη λύση σχετικά με την κατασκευή γέφυρας στο χείμαρρο.

Ο Μάριος Τζωρτζάκης μάς γράφει

Πριν ένα χρόνο στο Δ.Σ του Δήμου μας με υπερηφάνεια έδειξα το περιοδικό μας στους συναδέλφους και μέσα από την τηλεόραση σε όλους τους Δημότες. Το ίδιο θα έκανα και τώρα όχι μόνο για την ποιότητα αλλά και για την πολυφωνία που έχει. Οι τυχόν ανακρίβειες που γράφονται σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να βαρύνουν τους εκδότες αλλά αποκλειστικά αυτούς που τις γράφουν.

Αφού δηλώσω ότι κάθε φωνή δικηγορική προσφέρει στο χωριό μας, θέλω να αναφερθώ σε ορισμένα δημοσιεύματα.

1. Ξεκινάω με τη μεγαλύτερη πρόκληση την παραμονή ή όχι του Λυκείου.

Πριν ακόμα αναλάβει επίσημα η Νέα Δημοτική Αρχή ασχοληθήκαμε με το θέμα με επικεφαλής το Δήμαρχο συναντώντας υπηρεσιακούς και πολιτικούς παράγοντες. Οι προοπτικές ήταν θετικές.

Την εβδομάδα των απόκρου μου τηλεφώνησε μέλος του Δ.Σ του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων και μου είπε ότι έχει ασφαλείς πληροφορίες ότι το θέμα της παραμονής ετέθη ξανά, της απάντησα ότι κατά τη γνώμη μου θα πρέπει να καλεστούν οι κάτοικοι σε συνέλευση και εγώ αναλαμβάνω να ειδοποιήσω τους πολιτικούς. Ειδοποιώ τον Περιφερειάρχη, το Δήμαρχο και τους βουλευτές του Νομού μας. Από τον τότε κυβερνητικό Λεωνίδα Γρηγοράκο ζητώ να γίνει παρέμβαση επιτακτική από μέρους

του, μου απαντά ότι θα το κάνει με όση δύναμη έχει και μου επιβεβαιώνει ότι πράγματι το θέμα του σχολείου έχει ξανά τεθεί, την επομένη της Καθαρής Δευτέρας έχω ένα πολύ ωραίο ζύπνημα, μου τηλεφωνεί ο βουλευτής και μου αναφέρει ότι επικοινωνήσε τηλεφωνικά με την υφυπουργό αρμόδια για το θέμα η οποία του δήλωσε ότι είναι καταρχήν θετική να δεχτεί την παρέμβασή του αλλά πρέπει να πάει αμέσως στο Υπουργείο για να συμφωνήσουν για την απόφαση. Κατευθύνθηκα στο σχολείο όπου ήταν προγραμματισμένη συνάντηση για τους τρόπους αντιμετώπισης του προβλήματος. Μετά από λίγο δέχτηκα το δεύτερο ευχάριστο τηλεφώνημα από τον Λεωνίδα Γρηγοράκο, με διαβεβαίωσε ότι το σχολείο θα παραμείνει και με εξουσιοδότησε να το ανακοινώσω. Ενημερώνω τους παρευρισκόμενους εκπροσώπους της Δημοτικής Αντιπολίτευσης και καλώ στην αύθουσα το Σύλλογο Γ.Κ και τους το ανακοινώνω, συμπληρώνω ότι κατά τη γνώμη μου οι κινητοποιήσεις πρέπει να γίνουν για κάθε ενδεχόμενο. Όλοι μαζί ακυρώνουμε πρωτοφανές ψήφισμα καταδίκης του βουλευτή που έσωσε το Σχολείο μας!!!. Εκτός από τους προαναφερθέντες (Βουλευτής, Δήμαρχος, Δ.Σ.Γ.Κ) σημαντική προσφορά είχαν οι Βαγγέλης Βαλιώτης, Βαγγέλης Νικολακάκης και ο τότε γυμνασιάρχης Τάσος Παπαναστασίου.

2. Επιστρέφω μία μέρα πίσω

Καθαρή Δευτέρα.

Έχω ενημερώσει τους φορείς ότι λόγω του ότι δεν είχε ψηφιστεί ο προϋπολογισμός δεν μπορούσε να χρηματοδοτηθεί η Μουτζουροδευτέρα (δωδεκατημόριο σημαίνει ότι για κάθε μήνα που έκλεισε κατ'εξαιρεση μπορεί να εγκρίνει ο επίτροπος το 1/12 του προϋπολογισμού της προηγούμενης χρονιάς πρακτικά για όλον τον τώως δήμο Πελλάνας 1.250 ευρώ), αυτό θα γίνει εκ των υστέρων με τη μέθοδο της χρηματοδότησης έτσι και έγινε, ένα μικρό υπόλοιπο έμεινε λόγω αρνήσεως του Συλλόγου "Λουσίνια" να δεχτεί επιχορήγηση.

Καλώ όσους θέλουν να δώσουν μάχη για τη χρηματοδότηση της Μουτζουροδευτέρας να κρατήσουν τις δυνάμεις τους για άλλες μάχες. Οι Τζωρτζάκηδες έχουν επιχορηγήσει με δικά τους χρήματα εκδηλώσεις της Μουτζουροδευτέρας παλαιότερα και έτσι έχουν αποδείξει αν την αγαπάνε.

3. Η ανακατασκευή του γηπέδου Καστορείου (χλοοτάπητας, περίφραξη, ανακαίνιση αποδυτηρίων, πάγκοι, δοκάρια, κ.τ.λ.) δεν έγινε με πρωτοβουλία κανενός προσωπικά αλλά με ομόφωνη απόφαση του Δ.Σ. του Νομικού μας Προσώπου. Ιδιαίτερες ευχαριστίες στην αντιπολίτευση (Βαλιώτης, Καλονάκης) που ψήφισαν ένα έργο αρκετού κόστους. Επίσης ευχαριστίες στην κοινοπραξία Μορέας που μας προμήθευσε και μετέφερε τα υλικά για το υπόστρωμα του χλοοτάπητα.

4. Για τις φεινές καλοκαιρινές εκδηλώσεις υποβλήθηκαν δύο αιτήματα.

Η Α.Ε Πελλάνας ζήτησε συνδιοργάνωση με το Ν.Π.Α.Π η οποία και έγινε.

Ο Σύλλογος "Πολυδεύκης" ζήτησε επιχορήγηση από το Δήμο η οποία και εδόθη.

Οτιδήποτε διαφορετικό επώθησε ή γράφτηκε είναι αναληθές.

5. Για την έκδοση των απομνημονευμάτων Δημητρακάκη υπάρχει οικονομική στήριξη από το Ν.Π.Α.Α.Π.

6. Η απόφαση για πλήρη εφημεριακή κάλυψη του Κέντρου Υγείας Καστορείου έγινε από τον Π. Καλομοίρη παρά τη μεγάλη αντίδραση που βρήκαμε κυρίως από την παιδιατρική κλινική. Μετά τα φεινά προβλήματα πρότεινα στο Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Σπάρτης παρέμβαση των πολιτικών αρχηγών η οποία και έγινε προς τον διοικητή του νοσοκομείου με τα γνωστά αποτελέσματα.

Η νίκη έχει πολλούς πατέρες και η ήττα είναι ορφανή.

Τελειώνοντας πιστεύω ότι η οικονομική και όχι μόνο κρίση, δημιουργεί όλο και περισσότερα προβλήματα και δύσκολα θα διασώσουμε ό,τι κατακτήσαμε. Γι' αυτό χρειάζεται η βοήθεια όλων. Χαρούμενες γιορτές σε όλους. ΜΑΡΙΟΣ ΤΖΩΡΤΖΑΚΗΣ

Υ.Γ. Περιμένω για λόγους δεοντολογίας να δημοσιευθεί στο περιοδικό μας αυτή μου η επιστολή.

Διόρθωση μιας αδικίας

Στο προηγούμενο τεύχος του Πολυδεύκη, όταν έγραφα ένα εισαγωγικό δοκίμιο για την έκδοση των απομνημονευμάτων του Δημητρακάκη, παρέλειψα να αναφέρω το Μάριο Τζωρτζάκη ο οποίος όχι μόνο ενδιαφέρθηκε για τη διάσωση και έκδοση του έργου αλλά είχε γράψει κι ένα σύντομο βιογραφικό σημείωμα το οποίο εν αγνοία μου χρησιμοποίησα εν μέρει. Για να μην εξηγώ το γιατί και το διότι παραθέτω διασκευασμένο ένα απόσπασμα του Δημητρακάκη που ταιριάζει στην περίπτωση γάντι:

"Το 1846, όταν συζητούσαν στη Βουλή τη χορήγηση σύνταξης 1.000 δραχ. στο Γερο-Μαυρομιχάλη, ανατέθηκε στο νεαρό βουλευτή Σκοπέλου Αντωνιάδη να μιλήσει για τις υπηρεσίες του Μαυρομιχάλη στην πατρίδα. Ο Αντωνιάδης

λοιπόν αράδιασε τις πολιτικές και στρατιωτικές υπηρεσίες του Μαυρομιχάλη και άλλων Λακώνων. Ο βουλευτής Λακεδαίμονος και συνταγματάρχης του αγώνα Βαρβιτσιώτης πρόσεξε ότι ενώ σε αρκετές μάχες από αυτές συμμετείχε και μάλιστα αρίστευσε, τον παρέλειψε ο νεαρός βουλευτής και οργισμένος του είπε:

- Πού τα είδες εσύ βρε ξόανο; Άλλοι βουλευτές γελούσαν κι άλλοι του ζητούσαν να ανακαλέσει.

-Ανακαλώ, κύριε πρόεδρε, αλλά να ξέρει αυτός ο πούστης τι τζαμπουνάει. Η Βουλή τότε παραδόθηκε σε ακράτητα γέλια. Ο Βαρβιτσιώτης προσβεβλημένος βγήκε έξω από την αίθουσα και όταν βγήκε και ο Αντωνιάδης για αναψυχή, τον άρπαξε στις κλωτσιές"...

Εγώ το μόνο που μπορώ να πω, είναι mea culpa ή καλύτερα mea culpa.

Δώρα Πελεκάνου

Λίπανση της ελιάς

Μια πολύ ενδιαφέρουσα εκδήλωση πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη 24 Οκτωβρίου στο χωριό μας σχετικά με την ορθολογική λίπανση των δέντρων και των καλλιεργειών και πιο συγκεκριμένα για την καλλιέργεια της ελιάς.

Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα του πολιτιστικού κέντρου Μπακή με ομιλητές τον διακεκριμένο γεωπόνο Νικόλαο Βαρθολομαίο και το γεωπόνο φυτικής παραγωγής Λεωνίδα Καλμούκο από το εργαστήριο αναλύσεων Agrolab. Την οργάνωση της εκδήλωσης επιμελήθηκε ο γεωπόνος Φάνης Λάζαρης ο οποίος μας έδωσε και τις πληροφορίες σχετικά με την ομιλία.

Το θέμα που ανέπτυξε ο κ. Βαρθολομαίος ήταν πολύ σημαντικό και κατάφερε να μεταδώσει τις γνώσεις του και την

εμπειρία του στους παρευρισκόμενους με πολύ απλό τρόπο, αφού τους έδωσε με παραδείγματα και εικόνες να καταλάβουν πόσο σημαντική είναι η λίπανση των καλλιεργειών.

Ο ομιλητής αναφέρθηκε στα αποτελέσματα που μπορεί να έχει τόσο η υπερβολική λίπανση όσο και η μη λίπανση των καλλιεργειών. Ακουστήκαν, για πρώτη φορά ίσως, συμπεράσματα που προκύπτουν από τους λάθος χειρισμούς κατά τη λίπανση των δένδρων, τα αρνητικά αποτελέσματα δηλαδή που αφορούν τόσο την «τσέπη» των παραγωγών, όσο και τις καλλιέργειές τους.

Ο κ. Βαρθολομαίος έκανε ιδιαίτερη αναφορά στα βασικά συστατικά που πρέπει να έχει μία λίπανση ώστε με το λιγότερο κόστος για τον παραγωγό να

απολαμβάνει τα μέγιστα αποτελέσματα στην καλλιέργειά του. Αναφέρθηκε επίσης, στις λιπάνσεις εδάφους αλλά και στις φυλλολιπάνσεις που αποτελούν είδος λίπανσης πρωτόγνωρο για τους ανθρώπους της Δημοτικής Ενότητας Πελλάνας.

Τέλος, αναφέρθηκαν και από τους δυο ομιλητές η χρήση και η αναγκαιότητα των αναλύσε-

ων εδάφους και της φυλλοδιαγνωστικής που αποτελούν πολύτιμα εργαλεία για κάθε σύγχρονο και συνεπή παραγωγό. Το ενδιαφέρον για την εκδήλωση φάνηκε από το διάλογο που ακολούθησε μεταξύ των ομιλητών και των ακροατών μετά το πέρας της παρουσίασης.

Καλλιρόη Λαμπή

Κέντρο Υγείας Καστορείου

Για την αντιμετώπιση των προβλημάτων του Κέντρου Υγείας Καστορείου, τον Οκτώβριο του 2012 ο Εμποροεπαγγελματικός Σύλλογος Καστορείου οργάνωσε συζήτηση για την τύχη του Κέντρου Υγείας Καστορείου και την αντιμετώπιση των προβλημάτων από την πλημμελή λειτουργία του. Στη συζήτηση παραβρέθηκε ο Διοικητής του Νοσοκομείου Σπάρτης κ. Κουφός, ο Πρόεδρος του Επισημονικού Συμβουλίου του Νοσοκομείου κ. Καλομοίρης, οι Δημοτικοί Σύμβουλοι, Βαλιώτης Τζωρτζάκης και Νικολακάκης και για πρώτη φορά σε δημόσια συζήτηση στο Καστόρι πλήθος κατοίκων (περίπου 120 άτομα). Το μέγεθος του προβλήματος και οι επιπτώσεις του στην περιοχή, όχι μόνο του Καστορείου, συσπείρωσε τον κόσμο και αποτελεί και απόδειξη ότι πρόκειται για θέμα ουσίας.

Από πλευράς του Εμποροεπαγγελματικού Συλλόγου και των άλλων τοπικών φορέων τέθηκαν τα προβλήματα, όπως οι κενές θέσεις των αγροτικών ιατρών, το κόσμιο των εφημεριών και η απασχόληση της γιατρού κ. Σ. Αραχωβίτη (Προϊσταμένης του Κέντρου Υγείας και μοναδικής γιατρού) στο Νοσοκομείο Σπάρτης για εφημερίες. Τονίστηκε η αναγκαιότητα της πλήρωσης των θέσεων και των εφημεριών, με πολλά παραδείγματα όπου χρειάστηκε η μετακίνηση των κατοίκων στο νοσοκομείο, με τις σχετικές συνέπειες ενώ το θέμα θα μπορούσε να αντιμετωπιστεί σε επίπεδο πρωτοβάθμιας περίθαλψης.

Από πλευράς του Διοικητή ειπώθηκε ότι υπάρχει έλλειψη προσωπικού στο νοσοκομείο και έλλειψη χρημάτων. Ακολούθησε συζήτηση και τοποθετήσεις των κατοίκων. Μετά

τη συζήτηση ο Πρόεδρος υποσχέθηκε ότι:

► Θα καλύψει τα πρωινά κενά.

► Θα προκηρύξει τη μαθήση του αγροτικού γιατρού «επί θητεία». Δηλαδή με γατρό με ειδικότητα.

► Με την πρώτη ευκαιρία θα αποδεσμεύσει την κ. Αραχωβίτη ώστε να εφημερεύει στο Καστόρι όπως και υποχρεούται.

Παρότι έχει περάσει ένα τρίμηνο δεν έχουν ικανοποιηθεί οι υποσχέσεις με εξαίρεση την εν μέρει κάλυψη των πρωινών από άλλη γιατρό. Η απορία είναι εύλογη. Αντί να αποσπαστούν για τις ανάγκες του νοσοκομείου γιατροί από άλλα κέντρα υγείας, όπου υπάρχει μεγάλος αριθμός υπηρετούντων, χρησιμοποιείται γιατρός από εδώ που είναι ένας.

Και τα προβλήματα συνεχίζονται, ο κόσμος εξακολου-

θει να συνωστίζεται, να χάνει ένα μεροκάματο για να γράψει μια συνταγή και μετά τις δύο το μεσημέρι είμαστε στο έλεος του Θεού.

Το θέμα είναι γενικότερο. Παρατηρούμε τη συστηματική αποδυνάμωση και υπολειπόμενη όλων του υπηρεσιών στα χωριά με τελικό στόχο να κλείσουν. Ταχυδρομείο, ειρηνοδικείο, σχολεία, ιατρείο κ.λπ. Και ενώ πλασάρεται η αποκέντρωση στην ουσία προωθείται η συγκέντρωση. Και το ερώτημα είναι γιατί θα μείνει ο κόσμος στα χωριά. Και αυτοί που υποφέρουν και πεινάνε στα αστικά κέντρα πώς θα βρουν διέξοδο στα χωριά, τι θα τους έλξει.

Το θέμα δεν πρέπει να μείνει έτσι και όλοι οι φορείς του τόπου πρέπει να συνεχίσουν τον αγώνα ώστε να καλυφθούν οι θέσεις και να μπου και εφημερίες.

Θ. Δημητρακόπουλος

Για πρώτη φορά γεωργός

Παρατηρείται τον τελευταίο καιρό και λόγω της οικονομικής κρίσης που έχει γίνει της μόδας πολλοί νέοι άνθρωποι να εγκαταλείπουν τα αστικά κέντρα με σκοπό να ασχοληθούν με την αγροτική παραγωγή, ψάχνοντας μια λύση στις οικονομικές δυσκολίες που αντιμετωπίζουν. Τι πρέπει όμως να κάνει κάποιος που θέλει να ασχοληθεί για πρώτη φορά με τον αγροτικό τομέα; Ερχόμαστε λοιπόν εδώ να δώσουμε απαντήσεις σε αυτό το ερώτημα. Πιο συγκεκριμένα, για να ακολουθήσει κάποιος το δρόμο αυτό οφείλει να προβεί σε κάποιες διαδικασίες ώστε να εξασφαλίσει τα οικονομικά οφέλη που έχει ως σκοπό. Για να γίνει κάποιος επαγγελματίας αγρότης πρέπει πρώτα απ' όλα να βρει τα χωράφια που θα καλλιεργήσει είτε τα ενοικιάσει είτε τα αγοράσει. Πρέπει όμως πριν προβεί σε αυτή τη διαδικασία να γνωρίζει ότι οφείλει με την ενοικίαση ή την αγορά των χωραφιών να εξασφαλίσει και τα αντίστοιχα δικαιώματα. Και αυτό πρέπει να γίνει προκειμένου να κερδίσει τη λεγόμενη επιδότηση που θα του εξασφαλίσει ένα μικρό βοήθημα για την καλλιέργειά του. Εν συνεχεία και αφού έχει αγοράσει ή ενοικιάσει τα αγροτεμάχια καλείται να φτιάξει την αίτηση ενιαίας ενίσχυσης στις κατά τόπους ενώσεις ή στον ΟΠΕΚΕΠΕ προκειμένου να επιβεβαιώσει ότι καλλιεργεί. Αφού έχει προβεί σε αυτή τη διαδικασία μπορεί πλέον να γίνει επαγγελματίας αγρό-

της ασφαλιζόμενος στον ΟΓΑ. Είναι καλό να σημειώσουμε ότι ο ΟΓΑ αποτελεί ένα υγιές ταμείο ασφάλισης στις ημέρες μας με μικρές ασφαλιστικές εισφορές. Τέλος, για να επιβεβαιώσει το αληθές ότι δηλαδή είναι επαγγελματίας αγρότης οφείλει να γραφτεί στο μητρώο αγροτών και αγροτικών εκμεταλλεύσεων (ΜΑΕΕ) διαδικασία που γίνεται μέσω του ΟΠΕΚΕΠΕ και δεν είναι χρονοβόρα αφού απαιτεί πολύ λίγα έγγραφα. Τι πρέπει όμως να καλλιεργήσει ο νέος γεωργός που έρχεται για πρώτη φορά να ασχοληθεί; Σε αυτό το ερώτημα πέρα από τη γνώμη των ειδικών (γεωπόνων), μπορεί να βρει την απάντηση και σε ανθρώπους που καλλιεργούν γύρω του. Οφείλει να μάθει είτε από συγγενείς είτε από φίλους ποιες είναι οι καλλιέργειες που ευδοκιμούν στην περιοχή που θέλει να ασχοληθεί. Οι παλαιότεροι έχουν συνήθως την εμπειρία και τη γνώση και είναι πρόθυμοι να τη μεταφέρουν στους νεότερους χωρίς αντάλλαγμα και πρέπει να αποτελέσει πάντα οδηγό για τους νέους καλλιεργητές. Δίπλα σε αυτούς μπορούμε να μάθουμε τις διάφορες καλλιεργητικές τεχνικές και τον τρόπο που θα διαχειτούμαστε το προϊόν μας στην αγορά. Σε περίπτωση όμως που θέλει κάποιος να ασχοληθεί και με καλλιέργειες νέες που δεν συνηθίζονται στον τόπο του αλλά ακούγονται ότι αποδίδουν οικονομικά, πρέπει πρώτα απ' όλα

και πριν προβεί στην εγκατάστασή τους να έχει βρει τις αγορές που θα διακινήσει τα προϊόντα του. Επειδή τον τελευταίο καιρό ακούγεται συνέχεια για νέες επιδοτούμενες καλλιέργειες πρέπει να τονίσουμε όμως, ότι τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο δεν υπάρχει τίποτα επιδοτούμενο. Οφείλουμε όμως πάντα να θυμόμαστε ότι οι καλλιέργειες και οι παραγωγές που μεγάλωσαν τους παππούδες μας και τους πατεράδες μας είναι αυτές οι οποίες έχουν και σήμερα ανταποδοτικότητα και είναι αυτές που μπορούν να μας εξασφαλίσουν ένα ικανοποιητικό εισόδημα. Επίσης, οι ίδιοι αυτοί είναι που θα μας οδηγήσουν στη μεγιστοποίηση της παραγωγής μας και στην αποκόμιση τελικά μεγαλύτερων οφελών. Τέλος, για να μην φαίνονται όλα ρόδινα πρέπει εμείς που θα ασχοληθούμε πρώτη φορά με τα χωράφια να αναλογιστούμε ότι το κέρδος δεν έρχεται από τη μια μέρα στην άλλη. Πιστεύω ότι ο αγροτικός τομέας είναι αυτός που θα μας οδηγήσει σε έξοδο από την κρίση ωστόσο, για να γίνει αυτό πραγματικότητα χρειάζεται κόπος και υπομονή και επιμονή. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ποτέ ότι οδηγοί μας σε αυτοί την προσπάθεια είναι πάντα οι παλαιότεροι αλλά και οι ειδικοί – γεωπόνοι – οι οποίοι έχουν πάντοτε κάτι να μας συμβουλεύσουν.

Φάνης Λάζαρης, Γεωπόνος

ΤΗΝ ΝΙΚΗΦΟΡΑ ΠΟΡΕΙΑ της προς την κορυφή συνεχίζει για πρώτη φορά στην ιστορία της ομάδα της περιοχής μας, η Αθλητική Ένωση Π-Κ, Μετά τη νίκη της με 1-0 στο Καστόρειο επί του Γυθείου και το 2-2 του πρώτου αγώνα στο Γύθειο βάζει πλώρη για τον Τελικό του Κυπέλου Λακωνίας. Της ευχόμαστε καλή τύχη..
Φωτογραφίες: Ελένης Παν Αγγελόπουλου -Γεωργίου Ρουμελιώτη

ΛΑΚΚΟΥΒΕΣ ΜΕ ΘΕΑ στον δρόμο Πελλάνας –Παρδάλι που συνεχώς αυξάνονται με τις βροχοπτώσεις του χειμώνα, ως ελπίζουμε ότι δεν θα συμβεί κανένα ατύχημα.

Αγαπητοί φίλοι και μέλη του «Πολυδεύκη»

Θέλω να σας γνωρίσω ότι ο Σύλλογός μας έχει λογαριασμό στην ALPHA BANK με αριθμό 112-002101-399452.

Δικαιούχοι: Ευγενία Λαμπή, Πρόεδρος, Αικατερίνη Σμυρνιού, Ταμίας.

Σας προτείνουμε να καταθέσετε τη συνδρομή σας, την διαφήμισή σας ή τη χορηγία σας σ' αυτόν το λογαριασμό αναγράφοντας στο έντυπο κατάθεσης τ' όνομά σας.

Μην στέλνετε επιταγές στο όνομα Πολυδεύκης διότι δεν μπορούν να εισπραχθούν.

**Σας ευχαριστώ θερμά
Καίτη Σμυρνιού**

Παρευρώτειος δρόμος

Ένα σύγχρονο έργο στα χνάρια ενός αρχαίου δρόμου

Στα πλαίσια του έργου για τον αυτοκινητόδρομο Ανατολικής Πελοποννήσου Κόρινθος – Τρίπολη- Καλαμάτα, εντάσσεται και ο κλάδος Λεύκτρο- Σπάρτη μήκους 64 χλμ. Στην κατασκευή περιλαμβάνεται και σταθμός εξυπηρέτησης αυτοκινητιστών (ΣΕΑ) στην Πελλάνα. Στον αρχικό σχεδιασμό, εκτός από τον κόμβο του Λεύκτρου περιλαμβάνονταν και αυτοί στο Λογκανικό και την Πελλάνα. Διόδια προβλέπονταν στο Λεύκτρο και την Πετρίνα. Το προβλεπόμενο όφελος χρόνου ήταν 20 λεπτά.

Η έναρξη παραχώρησης στην εταιρεία ΜΟΡΕΑΣ έγινε το 2008 και για τον κλάδο Λεύκτρο – Σπάρτης προβλεπόταν παράδοση για φέτος στις 31 Αυγούστου 2012.

Από τότε κύλησε πολύ νερό στ' αυλάκι. Συζητήσεις, ανησυχία για τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, για τις νέες παραμέτρους που θα φέρει ο δρόμος, απαλλοτριώσεις κ.λπ. Από το

περιοδικό αυτό έχουν γίνει παρεμβάσεις κατά καιρούς.

Πολλά ζητήματα συζητήθηκαν, όπως το αίτημα των κατοίκων του Λογκανικού να έχουν πρόσβαση στη Σπάρτη χωρίς διόδια.

Ένα άλλο σημαντικό κομμάτι είναι η πρόσβαση του Καστορείου και η σύνδεση του κάμπου με τον καινούργιο δρόμο. Πέρα από το ίδιο το Καστόρι, κατά τη γνώμη μου, ουσιαστικότερο στοιχείο αποτελεί η σύνδεση του κάμπου, γιατί αυτό μπορεί να επιφέρει νέα δεδομένα στην ανάπτυξη όλης της περιοχής μας, μιας και ήδη υπάρχει μια χαρακτηριστική δραστηριότητα.

Επίσης, ουσιαστικό σημείο είναι η σύνδεση των περιοχών ένθεν κακειθεν του δρόμου, βλέπε Παρδάλι, Σελασσία, Κονιδίτσα με εμάς.

Άρα πέραν της ολοκλήρωσης του δρόμου, αυτό που πρέπει να ιδωθεί με προσοχή είναι οι γέφυρες και οι παράδρομοι και εδώ έρχεται ο ρόλος της Περιφέρειας, λαμβανομένης υπόψη και της απάντησης του Υπουργείου

Η κατασκευή του νέου αυτοκινητόδρομου αποκάλυψε και μέρος του αρχαιολογικού θησαυρού της περιοχής μας. Μάρτυρες οι φωτογραφίες του Γ. Αρφάνη

σε σχετική ερώτηση στη Βουλή, αποσπάσματα της οποίας δίνονται παρακάτω.

Το έργο πήρε παράταση λόγω έλλειψης χρηματοδότησης.

θα γίνουν με σύμφωνη γνώμη και άδεια των ιδιοκτητών, δεδομένου ότι δεν υπάρχει η δυνατότητα για συμπληρωματικές απαλλοτριώσεις.

Σε ερώτηση που είχαν υποβάλει βουλευτές της Λακωνίας τον Οκτώβριο και το Σεπτέμβριο σχετικά με την καθυστέρηση αποπεράτωσης και την ανάγκη παρεμβάσεων στο υπό εκτέλεση οδικό έργο, ο Αναπληρωτής Υπουργός Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων κ. Στ. Καλογιάννης απάντησε ότι έχει κα-

τασκευαστεί το 65% του έργου και ότι το Υπουργείο εξετάζει τη δυνατότητα δημιουργίας του ζητούμενου ανισόπεδου κόμβου στην περιοχή Φουνταίικα. Επίσης ο Υπουργός είπε, ότι το Υπουργείο είναι θετικό στην κατασκευή τεχνικών έργων, με τη μορφή διανοίξεων, προκειμένου να διευκολύνονται οι κάτοικοι και οι αγροκτηνοτρόφοι για την πρόσβαση στις ιδιοκτησίες και εκμεταλλεύσεις τους, υπό την προϋπόθεση ότι οι διανοίξεις αυτές

Για την καθυστέρηση απαντήθηκε ότι οι κυριότερες αιτίες είναι, πέραν της βαθιάς ύφεσης της οικονομίας την περασμένη

Πολλά ζητήματα συζητήθηκαν όπως το αίτημα των κατοίκων του Λογκανικού να έχουν πρόσβαση στη Σπάρτη χωρίς διόδια

τριετία, το εκτεταμένο αρχαιολογικό ανασκαφικό έργο και τα προβλήματα στις αναγκαστικές απαλλοτριώσεις ορισμένων ιδιοκτησιών. Προκειμένου να ολοκληρωθούν οι αρχαιολογικές ανασκαφές, μέχρι σήμερα, το

Υπουργείο έχει δαπανήσει 4.200.000 ευρώ που αφορούν μισθοδοσία εξειδικευμένου και βοηθητικού προσωπικού, προμήθεια υλικών, διενέργεια αρχαιολογικών ερευνών, εργασίες διατήρησης στην κατάχωση των αρχαιολογικών ευρημάτων σύμφωνα με τις οδηγίες που δίνει το καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργείο Πολιτισμού. Επίσης, θα καταβληθεί επιπλέον ποσό περίπου 800.000 ευρώ για την απόσπαση δύο λουτρικών εγκαταστάσεων ρωμαϊκών χρόνων

και για την τοποθέτησή τους σε έναν ειδικά διαμορφωμένο χώρο στο σταθμό εξυπηρέτησης αυτοκινητιστών στην Πελλάνα. Σημαντική αιτία καθυστέρησης είναι η άρνηση ορισμένων ιδιοκτητών να παραδώσουν τις ιδιοκτησίες τους, προκειμένου να προχωρήσει ο οδικός άξονας, παρά το γεγονός ότι είχε συντελεστεί η αναγκαστική απαλλοτρίωση και είχε κατατεθεί η αναλογούσα αποζημίωση στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων.

Έχει ήδη χορηγηθεί παράταση στην παράδοση των χώ-

ται ότι περίπου σε ενάμιση χρόνο από σήμερα, το τμήμα Λεύκτρο - Σπάρτη θα είναι στο σύνολό του ολοκληρωμένο.

Η χωροθέτηση των Ανισόπεδων Κόμβων καθώς και του παράπλευρου οδικού δικτύου, είχε γίνει ύστερα από διαβούλευση, για τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις του έργου, με τους αρμόδιους τοπικούς φορείς (τότε Νομαρχία Λακωνίας). Στην περιοχή «Καστορείου» έχουν προβλεφθεί:

- η Άνω Διάβαση της Κ.0.15 και
- οι παράπλευροι Δ.δ.Ρ.6 και

μενο Τοπικό Δίκτυο, εξασφαλίζεται η επικοινωνία των εκατέρωθεν του αυτοκινητοδρόμου περιοχών.

Η κατασκευή Ανισόπεδου Κόμβου στην περιοχή «Καστορείου» δεν κρίνεται σκόπιμη, δεδομένου ότι η εν λόγω περιοχή συνδέεται με τον Α. Κ. Πελλάνας.

Πέρα των ανωτέρω, επισημαίνεται ότι σε περίπτωση τροποποιήσεων θα απαιτηθούν μακροχρόνιες διαδικασίες τροποποίησης των Περιβαλλοντικών Όρων καθώς και κήρυξης νέων συμπληρωματικών απαλλοτριώσεων, γεγονός που θα θέσει σε κίνδυνο το χρονοδιάγραμμα κατασκευής του Έργου.

Εκτός αυτού η δημιουργία επιπλέον κόμβων, πέραν των προβλεπόμενων από τη Σύμβαση Παραχώρησης και το Βασικό Σχεδιασμό του Έργου, απαιτεί συμπληρωματικές πιστώσεις για την κατασκευή τους (οι οποίες θα πρέπει να αναζητηθούν αποκλειστικά από Εθνικούς Πόρους). Στο θέμα των πλευρικών διοδίων του ανισόπεδου κόμβου Λογγανίκου, από τη σύμβαση παραχώρησης προβλέπεται η δημιουργία ανοιχτού συστήματος διοδίων.

Το Υπουργείο, βρίσκεται το

τελευταίο δίμηνο σε συζήτηση με τους παραχωρησιούχους σε ό,τι αφορά την εφαρμογή μιας ενιαίας πολιτικής για τα διόδια σε όλους τους αυτοκινητόδρομους της χώρας. Στόχος είναι να

υπάρχουν χαμηλότερες χρεώσεις στους συχνούς χρήστες στους συγκεκριμένους άξονες.

Σε κάθε περίπτωση, εκτός μεγάλης καταστροφής, το έργο θα ολοκληρωθεί και οι επιπτώσεις θα ελθουν. Ας φροντίσουμε να είμαστε κερδισμένοι. Και εδώ ο

ρόλος του εμποροεπαγγελματικού συλλόγου είναι σημαντικός, καθώς και του αγροτικού συνεταιρισμού.

Γιατί ο δρόμος θα μπορούσε να αξιοποιηθεί για αποδοτικότερη και ορθολογικότερη λειτουργία της τοπικής οικονομίας, ανάπτυξη του τουρισμού και ανάδειξη των αρχαιοτήτων και των βυζαντινών εκθεμάτων της περιοχής, προσέλκυση επενδύσεων και στροφή στη μεταποίηση.

Ή να χάσουμε και αυτό το τρένο και η όλη υπόθεση να οδηγήσει σε χαοτική εκμετάλλευση του χώρου, άναρχη χρήση του γεωργικού αποθέματος και κατάρρευση της εμπορικής δραστηριότητας του Καστορείου;

Ευγ. Λαμπή- Γιάν. Αρφάνης

Τμήμα του νέου αυτοκινητόδρομου με γέφυρα ανισόπεδου κόμβου σε φωτογραφία του Γ. Αρφάνη.

ρων εκτέλεσης του έργου μέχρι το Νοέμβριο του 2013. Μετά την ολοκλήρωση των αρχαιολογικών ανασκαφών οι εργασίες στο συγκεκριμένο οδικό άξονα θα προχωρήσουν με πολύ πιο γρήγορο ρυθμό και δεδομένης της βούλησης της Κυβέρνησης, εκτιμά-

Α.δ.Κ.9

Με τις ανωτέρω διαβάσεις και σε συνδυασμό με το δίκτυο παραπλεύρων που προβλέπονται στην Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε) και στο Βασικό Σχεδιασμό του Έργου καθώς και από το Υφιστά-

Αναζητώντας τη γνώση του παρελθόντος

Θεωρώ ότι δεν έχουμε συνειδητοποιήσει πόσο σημαντική είναι η σωστή επιλογή των προϊόντων που χρησιμοποιούμε για την περιποίηση του δέρματός μας. Η επιλογή αυτή συνήθως βασίζεται στο άρωμα ή ακόμα χειρότερα στην τιμή των σαπουνιών. Με άλλα λόγια διαλέγουμε ή το πιο μυρωδάτο ή το πιο φτηνό αδιαφορώντας για την ποιότητα του προϊόντος και ξεχνώντας ότι το δέρμα μας είναι ένας ζωντανός ιστός, το πιο σημαντικό ίσως όργανο του σώματός μας επειδή είναι αυτό που εκτίθεται στο εξωτερικό περιβάλλον απορροφώντας ό,τι του προσφέρουμε - ακτινοβολία, διαδερμικά φάρμακα, θρεπτικές ουσίες, επικίνδυνα χημικά που περιέχονται σε κακής ποιότητας προϊόντα σώματος κ. α

Έτσι, το ενδιαφέρον μου για τα σαπουνία ξεκίνησε μαζί με την αναζήτησή μου για αγνά και ποιοτικά προϊόντα καθημερινής χρήσης, προσπαθώντας ταυτόχρονα να ξεφύγω από αυτήν τη νοοτροπία που μας θέλει τυφλά καταναλωτικά όντα. Στην προσπάθεια αυτή σημαντικό ρόλο έπαιξε η οικογένειά

μου που πρωτίστως μου δίδαξε ότι πρέπει πρώτα να είμαστε παραγωγοί και ύστερα καταναλωτές, γιατί μόνο έτσι εκτιμάμε την αξία των πραγμάτων στη ζωή.

Φυσικά, παρακολούθησα σεμινάρια για την παρασκευή σαπουνιού, παρόλο που από το σπίτι μου είχα ήδη μάθει τα βασικά.

Τα σεμινάρια αυτά διεξήγαγε η "Νέα Γουινέα", η οποία είναι μια προσπάθεια που θέτει ως βασικό στόχο την επανάκτηση του ελέγχου πάνω στα απαραίτητα για τη διαβίωση, και την αυτοδιαχείριση των βασικών μας αναγκών (σε τροφή, ενέργεια, υγεία, δόμηση, ένδυση κτλ.), αλλά και τη διάχυση της απαραίτητης γνώσης ώστε αυτές οι πρακτικές να καταφέρουν να αναπαραχθούν όπου και όπως χρειάζεται. Για περισσότερες πληροφορίες η ιστοσελίδα είναι: www.neaguinea.org.

Η εκμάθηση ήταν ίσως λίγο πιο εύκολη για μένα λόγω και των σπουδών μου ως τεχνολόγος ιατρικών εργαστηρίων αλλά και λόγω της επτάχρονης εμπειρίας μου σε εργαστήριο φαρμακείου.

Όπως προανέφερα, η ποιότητα του σαπουνιού έχει μεγάλη σημασία για την υγεία του δέρματος και φυσικά εξαρτάται από τα χρησιμοποιούμενα υλικά. Στα σαπουνία που φτιάχνω εγώ λοιπόν, χρησιμοποιώ ελαιόλαδο από τη λακωνική γη (προσέχω να έχει παραχθεί απευθείας από ελιές και μόνο με μηχανικές μεθόδους) και καυστική σόδα (NaOH) χημικώς καθαρή. Αυτά είναι τα δυο συστατικά που φτιάχνουν το σαπούνι. Στη συνέχεια μπορεί να εμπλουτιστεί με διάφορα συστατικά, ανάλογα τις επιθυμητές ιδιότητες του σαπουνιού. Για παράδειγμα, αν θέλουμε απολέπιση μπορεί να προστεθεί παπαρουνόσπορος, ζάχαρη, αλάτι, τριμμένο βότανο, νιφάδες βρώμης κ. α, αν θέλουμε να είναι μυρωδάτο τα βιολογικά αιθέρια έλαια είναι η καλύτερη λύση γιατί ταυτοχρόνως το σαπούνι αποκτά τις αντίστοιχες θεραπευτικές ιδιότητες ενώ αν το θέλουμε χρωματιστό μπορεί να προστεθεί σπιρουλίνα ή πράσινη άργιλος (πράσινο σαπούνι), κουρκουμάς, πούδρα ντομάτας (πορτοκαλί σαπούνι), κακάο (καφέ σαπούνι)

κ. α Τέλος, όσον αφορά το σχήμα, επειδή έχω αδυναμία στα γλυκά, τα σαπουνία μου έχουν σχήμα τάρτας, κομμάτι τούρτας, κομμάτι κέικ, ζελέ ή και ταρτάκι. Βέβαια, για να μπω στο κλίμα των εορτών που πέρασαν είχα κάνει σαπουνάκια σε σχήμα χιονάνθρωπο, στολισμένο χριστουγεννιάτικο δέντρο και Αγιο-Βασιλάκια.

Παρόλο που ασχολούμαι μόνο μερικούς μήνες με τη σαπωνοποίηση, έχω αρχίσει να πειραματίζομαι στην παρασκευή αρωματικών σαπουνιών για συρτάρια και ντουλάπες σε σχήμα σοκολατάκι και ντόνατ αντίστοιχα, και επίσης στη παρασκευή των ελαίων που θα σαπωνοποιήσω όπως χαμομηλόλαδο, βαλασαμόλαδο και έλαιο καλέντουλας για σαπουνία με θεραπευτικές ιδιότητες.

Το πεδίο της σαπωνοποίησης είναι αχανές και είναι μόνο η αρχή για μένα. Έχει ξεκινήσει με πολλή χαρά, ενδιαφέρον και ενθουσιασμό και είμαι κι εγώ περίεργη για το πού θα καταλήξει!!!

Ασπασία Μίχου
Τεχνολόγος
Ιατρικών Εργαστηρίων

ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ

Το άλλο μισό του ουρανού

Η 8η Μάρτη καθιερώθηκε παγκόσμια σαν η “Ημέρα της Γυναίκας”. Μέχρι να φθάσουμε όμως εδώ κύλησε πολύ νερό στ’ αυλάκι.

Στην Ελλάδα το γυναικείο κίνημα πρωτοεμφανίστηκε με αγώνες επίμονους που άρχισαν γύρω στο 1890 περίπου, μέχρι να κατοχυρωθεί νομικά η ισότητα με το Ν.1329/83.

Τα προηγούμενα δεκάδες και εκατοντάδες χρόνια η γυναίκα έζησε σε έναν κόσμο και μια κοινωνία πλήρως ανδροκρατούμενη. Προφανώς παρόμοια ή και χειρότερη ήταν η μοίρα των γυναικών και στον τόπο μας. Σταχυολογούμε μαρτυρίες ντόπιων γυναικών, για τη ζωή τους και τη θέση του θηλυκού στην οικογένεια.

α) Ένας φτωχός Καστανιώτης γεωργός που δεν είχε ούτε βόδια ούτε αγόρια, όταν ήθελε να κάνει ζευγάρι (δηλ. να οργώσει με τα βόδια) στο χωράφι, έζησε την κόρη του.

Επειδή οι αυλακίες έπρεπε να είναι αρμονικές της φώναζε:

-Ίσα δυχατέρα!

-Ίσα πάω, πατέρα, απαντούσε εκείνη.

β) Στα χωράφια τα αντρούγνα δούλευαν μαζί. Όταν γυρίζανε το βραδάκι από τον κάμπο στο χωριό αποσταμένοι, εκείνος το αρσενικό-αφέντης πήγαινε καβάλα στ’άλογο κι εκείνη ακολουθούσε ζαλωμένη πολλές φορές τη νάκα με το μωρό ή κανένα φόρτωμα ξύλα. Ένας φίλος μας λοιπόν όταν ξεπέτρεψε, ντουγκρού για το καφενείο και τα καπνελεία. Όταν γύριζε στο σπίτι τη νύχτα, η γυναίκα έβγαινε στο δρόμο με το λυχνάρι για να του φέγγει. Του έστρωνε τραπέζι κι εκείνη στεκόταν όρθια, στο ένα πόδι που λέει ο λόγος, για να τσακιστεί να τον εξυπηρετήσει σε κάθε του νεύμα.

γ) Όταν στις οικοδομές “έσπαγαν” τη λάσπη με τα χέρια, τότε δεν υπήρχαν μπετονιέρες και αναβατόρια, μια δυναμική γυναίκα που δε “μάσαγε” κουβάλαγε το ντενεκέ με το χαρμάνι στην πλάτη από όροφο σε όροφο.

δ) Άλλη ηλικιωμένη γυναίκα, διηγόταν με άχτι, πως ο γέρος της στα νιάτα του, της κουβαλούσε στο σπίτι τους φίλους του και την υποχρέωνε να σφάζει κοτόπουλο και να το μαγειρέψει

ε) Δεν ήταν μόνο η καταπίεση από το αρσενικό του σπιτιού αλλά και από την πεθερά που ξεκίνησε από ντροπαλό κοριτσάκι-θύμα και όταν μεγάλωσε και άλλαξε κοινωνικό ρόλο, έγινε με τη σειρά της “θύτης” στη νύφη της. Μικροπατρεύτηκε λοιπόν η φίλη μας, στα 15-

16 της χρόνια και ζύμωσε κατ’ εντολήν της πεθεράς. Είχαν έρθει και οι γειτόνισσες ντυμένες συνήθως στα μαύρα σαν κοράκια και όλες μαζί τη διέταζαν πώς να απλοχερίσει το ζυμάρι, πώς να κάνει τούτο, πώς να κάνει κείνο. Μας το διηγούνταν με ανατριχίλα...

Μία πρόχειρη ματιά στο παλιό Μαθητολόγιο της Καστανιάς μάς δείχνει ότι αριστούχες μαθήτριες που είχαν τα φόντα να σπουδάσουν, έπαιρναν τη βασική εκπαίδευση κι αυτή κουτσουρεμένη. Έμειναν στο σπίτι για να φροντίσουν τα μικρότερα αδέρφια τους (έκαναν μια στάνη παιδιά) ή για να βοσκίσουν τις γίδες. Οι γονείς με δυσκολία έστελναν τα κορίτσια να συνεχίσουν το Σχολείο στη Σπάρτη, αντίθετα με τα αγόρια. Ίσως έμπαινε κι ένα θέμα ηθικής. Έχει γράψει σχετικά σε προηγούμενο τεύχος η εκπαιδευτικός Ελένη Κάντζια-Σουλικιά.

Σπάνια μορφώνονταν τα κορίτσια στις αγροτικές περιοχές. Προορίζονταν να πηγαίνουν στις έξω δουλειές σαν βοηθοί των αντρών τους και να φέρνουν βόλτα όλες τις δουλειές του σπιτιού (να ζυμώσουν, να μαγειρέψουν, να πλύνουν, να ράψουν, να μπαλώσουν, να πλέξουν, να φτιάξουν παστό, τουρσιά, μπελντέδες, τραχανάδες, χυλοπίτες, να γηροκομήσουν και να νταντέψουν). Η εργατική γυναίκα πρόσφερε πολλά στην οικιακή οικονομία, ώστε να είναι αυτάρκης. Αλλά ασυνείδητα μάλλον γινόταν θεματοφύλακας της παράδοσης και φορέας του λαϊκού πολιτισμού. Προτού γίνει νόμος αυστηρός η υποχρεωτική εκπαίδευση, τα παιδιά διδασκόνταν και κοινωνικοποιούνταν από τους γέρους του σπιτιού. Η “κυρούλα” του σπιτιού, κανάκευε τα αγγόνια της με παραμύθια, θρύλους, παραδόσεις και τραγούδια. Αναμασούσε αντιλήψεις και στερεότυπα που μετέδιδε στα παιδιά με την ίδια ευκολία που μασούσε την ξηρά τροφή και τάζιζε τα ανήλικα από το στόμα της.

Αξίζει να σημειωθεί η άποψη του Εμμ. Ροΐδη για τις μάγισσες το Μεσαίωνα. Εκπλησεται που βλέπει μόνο γυναίκες να καίγονται στην πυρά. Οι άντρες γόητες που κήκαν ήσαν μετρημένοι στα δάχτυλα, ενώ οι γυναίκες χιλιάδες. Υπογραμμίζει ότι σε κάθε ημιβάρβαρη κοινωνία η γυναίκα ήταν ανώτερη από τον άνδρα. Ενώ εκείνος έτρεχε να κυνηγήσει και να οργώσει τη γη, εκείνη έμενε μόνη στην καλύβα, θήλαζε το παιδί της, έκλωθε το μαλλί από τις κασίκες της

αναζητούσε βότανα και φάρμακα να θεραπεύσει τις πληγές του αλλά και να εξασφαλίσει τη στοργή του. Γυναίκες λοιπόν ανήσυχες που ζητούσαν το καινούργιο και δεν προσκυνούσαν το κατεστημένο, οδηγούνταν στην πυρά. Κι ενώ οι μάγισσες παρουσιάζονταν γριές και κακάσχημες, στους καταλόγους βρίσκονται κορίτσια δεκαεφτά και είκοσι χρόνων τόσο όμορφα που οι δικαστές έκλειναν τα μάτια τους “ίνα προφυλαχθώσιν από του σατανικού αυτών κάλλους”.

Από την εποχή που ο Απόστολος Παύλος διακήρυσσε ότι «ουκ ένι άρσεν ή θήλυ» μέχρι το Ν.1329/1983, που επέβαλε και νομοθετικά την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, σημειώθηκαν πολλές διακυμάνσεις στο λεγόμενο γυναικείο ζήτημα.

Στην Ευρώπη η ισοπολιτεία ανδρών και γυναικών εμφανίζεται θεωρητικά μετά τη Γαλλική Επανάσταση. Στην Αγγλία το 1903 η Έμμελιν Πάνκχαρστ θέτει δυναμικά τα δικαιώματα των γυναικών εργαζομένων και μη.

Το δικαίωμα ψήφου στις γυναίκες αναγνωρίστηκε στην Αγγλία το 1918, στις ΗΠΑ το 1920, στην Ελλάδα το 1930, αλλά εφαρμόστηκε για πρώτη φορά το 1952 στις αναπληρωματικές εκλογές της Θεσσαλονίκης.

Αφότου εξασφαλίστηκε το θέμα των πολιτικών δικαιωμάτων δρομολογήθηκε η αντιμετώπιση της ισότητας των δύο φύλων στον τομέα της εργασίας και της εκπαίδευσης. Και για να μην ξεχνιόμαστε...

Οι γυναίκες σήμερα...

Είναι:

Το 52% του πληθυσμού της Γης

Εκτελούν:

Το 66% της εργασίας στον πλανήτη μας

Αμείβονται με:

Λιγότερο από το 10% του συνόλου των μισθών και ημερομισθίων

Κατέχουν:

Λιγότερο από το 1% του παγκόσμιου πλούτου

Αντιπροσωπεύουν μόλις:

Το 1% των ηγετών του κόσμου

“Υπάρχει μια παλιά κινέζικη παροιμία: “Οι γυναίκες κρατάνε το μισό του ουρανού”. Σημαίνει ότι το μισό της εργασίας και της σκέψης του κόσμου γίνεται από γυναίκες. Για να είναι τέλειος ο ουρανός, τα δύο μισά πρέπει να εργαστούν μαζί. Τίποτα δεν μπορεί να είναι πραγματικά ανθρώπινο, αν αποκλείει το ένα από τα δύο μισά της ανθρωπότητας”.

Σάλι Χέλγκεσεν

Δωδεκαήμερα ή Καλαντόφωτα

Κατά τη διάρκεια του Δωδεκα-ημέρου, δηλαδή από τα Χριστούγεννα έως και τα Φώτα, σ' ολόκληρο τον Πόντο και ιδίως στη Λιβερά έβγαιναν τα Μωμο-έρια (Κοτσαμάνια). Ήταν ένα δρώμενο που πραγματοποιείτο σε πλατείες, δρόμους και αυλές σπιτιών (θέατρο δρόμου). Είχε χορό, αυτοσχέδιους διαλόγους και μουσική. Όλοι ήταν μεταμφιεσμένοι και ζωσμένοι με κουδούνια.

Παραμονή της Πρωτοχρονιάς, συγκεντρωνόταν ο όμιλος μπροστά στη Μητρόπολη στη Λιβερά και ξεκινούσαν για να περιδιαβούν όλα τα σπίτια του χωριού. Όσα χρήματα μαζεύονταν τα παρέδιδαν στον Πρόεδρο της εκκλησιαστικής επιτροπής, για να διατεθούν για τις αμοιβές των δασκάλων. Όσοι γεννηθήκαμε και μεγαλώσαμε στη Νέα Λιβερά, σίγουρα θυμόμαστε τους Κοτσαμάνους. Αυτές τις ημέρες, μόλις έπεφτε το βράδυ, ξαφνικά άνοιγε η πόρτα και πετούσαν ένα σακούλι οι κουδουνάτοι. Έκλειναν γρήγορα την πόρτα και κρατούσαν γερά το σχοινί του σακουλιού μέχρι οι νοικοκυραίοι να βάλουν μέσα στο σακούλι κυδώνια, ρόδια, μήλα ή καρύδια. Σε καμιά περίπτωση δεν έπρεπε να δούμε ποιοι ήταν οι κουδουνάτοι. Έφευγαν δίνοντας ευχές για τον αφέντη και το σπίτι και συνέχιζαν γυρνώντας όλα τα σπίτια του χωριού. Σήμερα, το έθιμο συνεχίζεται στο νομό Κοζάνης, όπου κυρίως εγκαταστάθηκαν οι κάτοικοι της Λιβεράς. Ο πρώτος που προετοίμασε την ομάδα των Μωμόγερων στον Τετράλοφο Κοζάνης, το 1925, ήταν ο Φιλιππίδης Γεώργιος του Θεοδώρου.

Η αρχή του έτους συμπίπτει με τη γιορτή του αγίου Βασιλείου, ο οποίος γεννήθηκε στη Νεοκαισαρεία του Πόντου από γονείς ευγενείς. Σπούδασε στην Καισαρεία της Καππαδοκίας,

στην Κωνσταντινούπολη και στην Αθήνα και αναδείχθηκε Μέγας πνευματικός διδάσκαλος και κορυφαίος θεολόγος. Αφιέρωσε όλη τη ζωή του στη βοήθεια προς τον συνάνθρωπό του και θεωρείται στην παγκόσμια ιστορία ως ο εμπνευστής και πρώτος δημιουργός της οργανωμένης φιλανθρωπίας. Ίδρυσε ένα πρότυπο και για τις μέρες μας κοινωνικό και φιλανθρωπικό σύστημα, τη «Βασιλειάδα». Ήταν ένα ίδρυμα που λειτουργούσε νοσοκομείο, ορφανοτροφείο, γηροκομείο και ξενώνας για τη φροντίδα και ιατρική περίθαλψη των φτωχών αρρώστων και ξένων. Τις υπηρεσίες του το ίδρυμα τις πρόσφερε δωρεάν σ' αυτούς που είχαν ανάγκη. Το προσωπικό του ιδρύματος ήταν εθελοντές που πρόσφεραν τις υπηρεσίες τους για το καλό του κοινωνικού συνόλου. Να ένα μάθημα σήμερα στους πλουσίους για φιλανθρωπία και κοινωνική αλληλεγγύη. Γιατί ο Μέγας Βασίλειος «...τα των ανθρώπων ήθη κατεκόσμησε» και «παιδαγωγός της νεότητος» χαρακτηρίστηκε από τον άγιο Γρηγόριο τον Θεολόγο στον Επιτάφιο που εκφώνησε γι αυτόν. Βέβαια ο ευτραφής και ροδομάγουλος σημερινός Αι Βασίλης ουδεμία σχέση έχει με τον καλοκάγαθο ασκητή άγιο. Στον Πόντο υπάρχει ζωντανή η παράδοση για τη συγκέντρωση κοσμημάτων από τον άγιο στην Καισαρεία, για να πληρωθούν οι φόροι. Όταν όμως ο έπαρχος χάρισε τους φόρους, τα χρυσαφικά επιστράφηκαν από τον άγιο μέσα σε ψωμάκια. Έτσι ερμηνεύεται και το έθιμο της βασιλόπιτας, η οποία σε κάποιες περιοχές της Ελλάδας δεν είναι απαραίτητα γλύκισμα, αλλά πίτα με χόρτα, τυρί και παστό μέσα στην οποία η νοικοκυρά βάζει το καθιερωμένο τυχερό νόμισμα.

Β. Κεμερίδου

Ελληνικός Ορειβατικός Σύλλογος Σπάρτης

Μέλος της Ελληνικής Ομοσπονδίας Ορειβασίας – Αναρρίχησης (Ε.Ο.Ο.Α.) και της Ελληνικής Ομοσπονδίας Χιονοδρομίας (Ε.Ο.Χ.)

Γραφεία – εντευκτήρια:
Γκορτσολόγου 97 Κεντρική Πλατεία •

Ταχ. Θυρ.: 61 -231 00 Σπάρτης

Καταφύγια: Ταυγέτου (1600μ.) – Πάρνωνας “G Pierce” (1450μ.)

Τηλ. 2731022574 - Fax. 2731022543 – Email : eosspra@otenet.gr

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΒΑΣΕΩΝ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ-ΜΑΡΤΙΟΥ 2013

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

Κυριακή, 13: ΤΑΥΓΕΤΟΣ : ΑΝΑΒΡΥΤΗ (ΔΙΑΣΤΑΥΡΩΣΗ) - ΛΙΒΑΔΙ - ΤΣΑΡΚΟΣ

Αρχηγός : Τάσος Κουναβέλης : 6932 - 902284

Κυριακή, 20: ΤΑΥΓΕΤΟΣ : ΚΑΛΥΒΙΑ ΣΟΧΑΣ - ΣΟΧΑ (ΚΑΣΤΡΟ)

[ΚΟΠΗ ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΗΣ ΠΙΤΑΣ]

Αρχηγοί : Παναγιώτης Μηνακάκης : 6932 – 438404, Βασίλης Γεωργιάδης : 6978 - 519998

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

Κυριακή, 3: ΒΟΡΕΙΟΣ ΤΑΥΓΕΤΟΣ : ΓΕΩΡΓΙΤΣΙ-ΚΟΡΥΦΟΓΡΑΜΜΗ- ΛΟΥΣΙΝΑ

Αρχηγός : Κώστας Λαγανάς : 6974 - 098419

(Σάββατο, 16 &) Κυριακή, 17: ΑΡΤΕΜΙΣΙΟ : ΚΑΡΥΑ - ΚΟΡΥΦΗ

Αρχηγός : Σωτήρης Γραφάκος : 6972 – 030935, Σπύρος Τότσικας

Κυριακή, 24: ΖΑΡΑΚΑΣ : ΧΑΡΑΚΑΣ- ΚΥΠΑΡΙΣΣΙ

Αρχηγοί : Τάσος Κουναβέλης : 6932 – 902284,

Βαγγέλης Αντωνόπουλος : 6947 – 525888

ΜΑΡΤΙΟΣ

Κυριακή, 10: ΜΕΣΑ ΜΑΝΗ : ΜΙΝΑ- ΚΙΟΝΙΑ- ΝΥΦΙ

Αρχηγός : Λία Λιάκου : 6972 - 575979

Σάββατο –Καθαρά Δευτέρα, 16-18: ΟΛΥΜΠΟΣ :

ΦΑΡΑΓΓΙ ΕΝΙΠΠΕΑ

Αρχηγοί : Σπύρος Λιναρδάκης : 6973 – 537944,

Βασίλης Γεωργιάδης : 6978 - 519998

[ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΑΠΟ 21/1 ΕΩΣ 11/2]

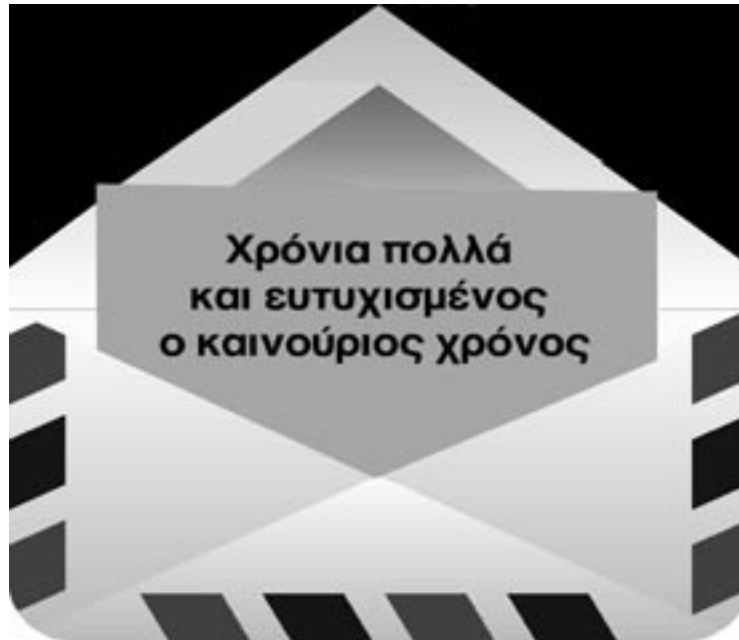
Κυριακή, 31: ΜΕΣΣΗΝΙΑΚΗ ΕΞΩ ΜΑΝΗ : ΓΑΪΤΣΕΣ-

ΠΗΓΑΔΙΩΤΙΚΟ ΓΕΦΥΡΙ- ΠΗΓΑΔΙΑ- ΑΛΤΟΜΙΡΑ-

ΜΠΙΛΙΟΒΟΣ- ΣΩΤΗΡΙΑΝΙΚΑ

Αρχηγός : Βασίλης Γεωργιάδης : 6978 - 519998

Ο ταχυδρόμος του χωριού μου

Είναι το δημοφιλέστερο και το πιο εργατικό παπακί στον κόσμο. Καθημερινά κάνει αδιαμαρτύρητα τον αγγελιαφόρο σε δισεκατομμύρια ανθρώπους, μεταφέροντας γράμματα, φωτογραφίες, προσκλήσεις, βιογραφικά σημειώματα, εργασίες και προσωπικές εξομολογήσεις σε κάθε γωνιά του πλανήτη.

Ζούμε στην εποχή των μείλ, των sms, κ.λπ. Η κλασική, η χειρόγραφη αλληλογραφία, το γράμμα, που σου έφερνε ο ταχυδρόμος, τείνει να εξαφανιστεί. Κι όμως μ' αυτό το χειροποίητο μέσο - όπου έβλεπες και το αποτύπωμα του άλλου, το γραφικό του χαρακτήρα - έχουν γίνει οι μεγαλύτερες εξομολογήσεις (ερωτικές κι όχι μόνο) κι αποκαλύψεις, γιατί σε απελευθερώνει, ενώ, ταυτόχρονα, δεν σε αφήνει, να χάνεις τον ειρμό, όπως, πολύ πιο εύκολα, μπορεί να συμβεί στον προφορικό λόγο.

Αν η επικοινωνία με τη... θεία από το Σικάγο απαιτούσε κάποτε χαρτί, μολύβι, φάκελο, γραμματόσημα και υπομονή τουλάχιστον μιας εβδομάδας μέχρι να φτάσει το γράμμα στον προορισμό του, σήμερα το μόνο που χρειάζεται είναι μια σύνδεση στο Διαδίκτυο και το πάτημα ενός κουμπιού ("Αποστολή"), για να σταλεί το γράμμα στον παραλήπτη του μέσα σε κλάσματα του δευτερολέπτου.

Ποιο ήταν κάποτε το έργο του ταχυδρόμου και πού κατάντησε

σήμερα. Ναι, τον βλέπουμε να πλησιάζει στο σπίτι μας και τρέμουμε. Διότι τώρα μας φέρνει μόνο λογ/σμούς και χαράτσια, ενώ κάποτε ήταν... άγγελος μηνυμάτων της ζωής. Έστω και θλιβερών. Γιατί όλα είναι μέσα στη ζωή. Έφερνε τη χαρά, την απογοήτευση, τον πόνο, την ελπίδα. Ήταν τέλος πάντων το πρόσωπο της επικοινωνίας. Το πρόσωπο από το οποίο εμείς οι παλιότεροι κάτι έχουμε να θυμηθούμε. Το γράμμα. Αχ αυτό το γράμμα από τα αγαπημένα πρόσωπα, η γλυκιά προσμονή, τα νέα από μακριά, τα νέα από το γιο στρατιώτη, το τσεκ από το θείο που ήταν στο εξωτερικό, όλα τα συναισθήματα, το κομμάτι της ζωής μας. Ναι, ήταν κομμάτι της ζωής μας ο ταχυδρόμος.

Ο ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΟΥ

Ο καταλύτης χρόνος δεν μπόρεσε να μου σβήσει τις όμορφες νοσταλγικές αναμνήσεις και εικόνες που είχα για τον ταχυδρόμο του χωριού μας.

Τον θυμάμαι. Μας έφερνε μηνύματα από τον κόσμο της πολιτείας από τα γύρω χωριά και τα πέρατα του κόσμου που ήταν οι ξενιτεμένοι μας. Περιμέναμε ώρα την ώρα να τον δούμε με τα πόδια νάρθει για να χαρίσει την χαρά της επικοινωνίας με τους αγαπημένους μας ανθρώπους. Ήταν ο σύνδεσμος του χωριού με τον έξω κόσμο. Μπαρμπα-

Σταμάτης για τους μεγάλους ήταν αγγελιοφόρος και πηγή καλών και κακών ειδήσεων και πληροφοριών. Ήξερε ποιος πέθανε, ποια γέννησε, ποιοι παντρεύτηκαν, ήξερε το χωριό ανάσπιτα ποιος ξενιτεμένος ζει στην Αμερική και ποια η συγγένεια των συγχωριανών μου. Σε λίγο θα φύγει για το διπλανό χωριό να σκορπίσει και εκεί την αγωνία, τη χαρά, την ελπίδα και την πίκρα. Ο κυρ-Σταμάτης δεν ήταν ταχυδρόμος του χωριού μας μόνο. Κάθε ημέρα έκανε πολλά χιλιόμετρα μέσα στο κρύο, μέσα στη ζέστη, στη βροχή, στο χιονιά, σε ανηφορίες, κατηφορίες, σε μονοπάτια και γιδοστράτες, με φορτίο κυρίως τα γράμματα και τα δέματα.

Είχε τόσα πολλά να φέρει! Γράμματα από την ξενιτιά, επίσημα έγγραφα του κράτους είτε της Μητροπόλεως είτε του Επιθεωρητή είτε της Νομαρχίας, μικρά δέματα, επιταγές καμιά εφημερίδα και ένα σωρό παραγγελίες...

Ο κυρ-Σταμάτης με μάτια που σπινθηροβολούσαν με την ταχυδρομική πέτιση με πολλές θήκες τσάντα του, ντυμένος την υπηρεσιακή του στολή και το πλατύ με γέισο καπέλο του, σκόρπαγε γύρω του καλοσύνη και αγάπη.

Τι να πρωτοθυμηθώ μετά το μοίρασμα των γραμμάτων, για τα συναισθήματα των χωριανών μου, την περιέργεια που είχαν, την αγάπη, τη συμπόνια και την

αλληλεγγύη που έδειχναν μεταξύ τους και τις ευχές που μοίραζαν. Προτού καλά-καλά απομακρυνθεί άρχιζαν οι ευχές και οι ανακρίσεις. Καλώς το δέχτηκες το γράμμα, από πού ήταν; Να ζήσουν τα παιδιά σου όταν επρόκειτο για αρραβώνα ή για γάμο. Συγχαρητήρια για την επιτυχία του γιού σου στην Ακαδημία. Πότε θα 'ρθούν, είχε πολύ λαδιά φέτος, χρόνια πολλά για τη γιορτή του. Τι σου γράφει από την Αθήνα ο Κώστας έπεσε σε καλό γιατρό; πώς είναι; Τόσες και τόσες ευχές έλεγαν μεταξύ τους και αίτιος ήταν ο κυρ-Σταμάτης.

Ο δικός μας άνθρωπος, ο φίλος μας, ο σύμβουλος μας, ο άνθρωπος που ξέρει να συμπονάει και να παρηγορεί, ανάλαβε τη σύνδεση του χωριού μου με όλα τα πέρατα της γης. Ανάλαβε ένα τόσο μεγάλο έργο να συνδέει τους ανθρώπους μεταξύ τους να φέρνει χαρά και πίκρα, ελπίδα και αγάπη, τον πόνο και τη λαχτάρα της μάνας, της αδελφής, του αδελφού, του πατέρα.

Σπανίζουν σήμερα τα γράμματα της επικοινωνίας.

Δεν αλληλογραφούμε πλέον, όπως άλλοτε!

Το τηλέφωνο, το INTERNET, τα σύγχρονα επικοινωνιακά μέσα αντικατέστησαν την επικοινωνία μας με πρόσωπα αγαπημένα, με φίλους, με συγγενείς και εκείνη η επαφή του χεριού επάνω στο χαρτί, σχεδόν δεν υπάρχει.

Η αναμονή του ταχυδρόμου, το βλέμμα στα χέρια του, στη φορτωμένη του τσάντα, η λαχτάρα της επιστολής του αγαπημένου προσώπου, το δάκρυ που έσταζε, σε στιγμές συγκίνησης προς πρόσωπα που είχαν τρυφερούς δεσμούς, είναι πλέον κατάλοιπα μιας άλλης εποχής.

Νιώθω λοιπόν αυτή την στιγμή την ανάγκη να σας στείλω τις ευχές σε μια κάρτα γιορτινή. Ευχές βγαλμένες από την καρδιά μου. ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ, ΜΕ ΥΓΕΙΑ Ο ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΣ ΧΡΟΝΟΣ και μην ξεχνάτε να μοιράζεστε και να παίρνετε στιγμές αγάπης, φροντίδας και επαφής από τους γύρω σας.

Καστόρι: Θα μπορούσε να γίνει πρότυπο

Η φύση μάς προίκισε με περιβαλλοντικό κάλλος. Μάς έδωσε βουνό, κάμφο και πολλά νερά. Μάς έδωσε εύφορη πεδιάδα αλλά και πλαγιές γεμάτες με ελιές που δίνουν ένα από τα ποιοτικότερα λάδια στον κόσμο. Μάς προίκισε και με εργατικούς ανθρώπους. Τις πρόσφατες γιορτές των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς, καθώς μάζευες ελιές ήταν χαρά να ακούς τη ζωή να ξυπνά στα κτήματα γύρω και τη φασαρία. Το χωριό είναι ζωντανό ακόμη, και εμείς το αγαπάμε κι ασλείπουμε αρκετοί. Αρκετοί πατριώτες μας προχώρησαν πιο πολύ, αρχίζουν να ασχολούνται με την κτηνοτροφία που είναι

παράδοσή μας, εντατικότερα και συστηματικότερα (αναφέρεται ο Καστανιώτης στη στήλη του). Έχουμε ήδη κάνει αφιέρωμα στη φάρμα Σκαφιδά και σκοπεύουμε να κάνουμε και στους άλλους κτηνοτρόφους. Τα μπιστόνια μας βγάζουν πεντανόστιμα κηπευτικά. Έχουμε και ιστορία και παράδοση. Και πολλά άλλα. Όμως μας λείπουν πολλά και βέβαια το σύστημα, οι σύγχρονες υποδομές, καμιά φορά αισθανόμαστε φόβο για τα καινούργια πράγματα κ.λπ. Τι μας χρειάζεται; Επιμονή και υπομονή. Όποιος την έχει κερδίζει.

ΕΛ

Ανάβρα Μαγνησίας: Ένα χωριό - πρότυπο

Η Ανάβρα Μαγνησίας είναι ένα απομακρυσμένο ορεινό χωριό στις δυτικές πλαγιές της Όθρυς, σε υψόμετρο 1.000 μ. και σε απόσταση 40 χλμ από την κοντινότερη κωμόπολη, τον Αλμυρό. Σήμερα έχει περίπου 700 κατοίκους, όλους κτηνοτρόφους, με εισοδήματα από 30 έως 100 χιλιάδες ευρώ.

Βέβαια αυτό δεν έγινε από θαύμα. Η μάχη με τη μιζέρια άρχισε στις αρχές της δεκαετίας του '90, όταν στο χωριό του μετακόμισε ο χημικός Δημήτρης Τσουκαλάς, συνταξιούχος της ΔΕΗ, με τη σύζυγό του καθηγήτρια του ΕΜΠ Μάχη Καραλή, η οποία είναι και άμισθη τεχνική σύμβουλος του στις αρμοδιότητές του ως κοινοτάρχη. Από τότε είναι κοινοτάρχης της Ανάβρας με ένα διάλειμμα 4 χρόνων. Η κατάσταση που συνάντησε ήταν απελπιστική. Τα γελάδια, οι χοίροι και τα πρόβατα κυκλοφορούσαν ελεύθερα στο χωριό. Στους χωματόδρομους. Δεν υπήρχε πουθενά ασφάλτος. Το χειμώνα περπατούσες μέσα στη λάσπη, το καλοκαίρι η σκόνη σε έπνιγε. Μετά από σκληρή δουλειά, συνεργασία και επίμονο αγώνα ιδού τα αποτελέσματα. Αναπτύχθηκαν υποδειγματικές υποδομές, Αιολικό πάρκο, που δίνει στην κοινότητα έσοδα 100.000 ευρώ ετησίως, τρία υπερσύγχρονα κτηνοτροφικά

πάρκα που στεγάζουν το χειμώνα, όταν η Ανάβρα αποκλείεται από τα χιόνια, 25.000 ζώα, πρότυπο σφαγείο, που θυμίζει χειρουργείο, διώροφο πάρκινγκ 60 θέσεων, γυμναστήριο με τα τελευταίας τεχνολογίας μηχανήματα, γήπεδα ποδοσφαίρου και μπάσκετ, λαογραφικό μουσείο και φυσικά περιβαλλοντικό-πολιτιστικό πάρκο, έκτασης 240 στρεμμάτων, όπου τηρείται και το έθιμο της δρυστείας (νεροτριβή). Νηπιαγωγείο και δημοτικό του «κουτιού», αγροτικό ιατρείο (πάντοτε στελεχωμένο), δωρεάν στέγαση για τους δασκάλους και τους γιατρούς, «Βοήθεια στο σπίτι», σχεδιασμός για γηροκομείο, ακόμα και για πισίνα! Η πρόοδος συνεχίστηκε με την κατασκευή του σφαγείου βιολογικής γραμμής, το μοναδικό δημόσιο στην Ελλάδα, με πιστοποίηση από τη ΔΗΩ. Έτσι μπήκε τάξη και δημιουργήθηκε η βάση για την ανάπτυξη της βιοκτηνοτροφίας, με συνέπεια οι παραγωγοί να κερδίζουν σημαντικά ποσά από τις επιδοτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με χρήματα της οποίας έγιναν οι παραπάνω υποδομές. Σε μια συνέντευξή του ο πρόεδρος του χωριού λέει ότι ο ίδιος θεωρεί ως μεγαλύτερο επίτευγμά του, ότι κατάφερε να αλλάξει τη νοοτροπία των συγχωριανών του και αυτό το κατά-

φερε με επιμονή και υπομονή. Τώρα τους καλεί να δημιουργήσουν τυποποιητήρια για τα προϊόντα τους, ώστε να ολοκληρωθεί το φάσμα της βιολογικής παραγωγής. Η Ανάβρα δε βάσισε την ανάπτυξή της στο κράτος. Ήθελε έσοδα δικά της. Έτσι, πριν από εξ χρόνια ολοκλήρωσε το έργο του αιολικού πάρκου, με τις 20 ανεμογεννήτριες και ανάδοχο την ισπανική εταιρία Gamesa. Το ρεύμα το αγοράζει η ΔΕΗ, ενώ η κοινότητα για τη χρήση του χώρου, που της ανήκει, εισπράττει έως και 100.000 ευρώ το χρόνο. Υπό δημοπράτηση βρίσκεται και η ανάπτυξη υδροηλεκτρικού εργοστασίου, από το νερό των πηγών της Ανάβρας. Από εκεί θα εισπράττονται άλλες 100.000 ευρώ. Και η ιστορία δεν σταματά εδώ, συνεχώς νέες ιδέες προγραμματι-

ζονται και υλοποιούνται, όπως η εγκατάσταση τηλεθέρμανσης. Επιπλέον, το φυσικό κάλλος του χωριού ανυπέβλητο με καταπράσινα πλατάνια που τα δροσίζει ο Ενιπέας, έχει αναδειχθεί ελκυστικός πολλούς επισκέπτες δίνοντας και άλλα έσοδα στο χωριό. Βλέπεις οι ανεμογεννήτριες δεν το ασκήμυναν! Το να ζεις εδώ, είναι σαν να ζεις σε ένα παραμυθένιο χωριό και πόλη μαζί. Έτσι κανείς δε φεύγει πια για τα αστικά κέντρα και μάλιστα εγκαθίστανται στο χωριό και ξένοι που βρίσκουν εδώ δουλειά και ποιότητα ζωής. Παντού νέοι δραστήριοι.

ΕΛ

Πηγές: www.magnesia-tourism.gr
www.anavra-zo.gr,
www.kathimerini.gr

Σοβαρά και ευπράγετα

Μικρά νέα και πληροφορίες από την καθημερινή ζωή του χωριού, αλλά και παλιές ιστορίες όπως έφτασαν στις μέρες μας μετά μακρά διαδρομή σε καφενεία και γειτονιές

Η σκισμένη η ποδιά

Στο τέλος της δεκαετίας του '60 και στις αρχές του '70 μπήκε η τηλεόραση στα ελληνικά σπίτια, στις πόλεις και τα χωριά.

Σ' ένα Καστανιώτικο σπίτι λοι-

πόν, το αντρόγυνο βλέπει τηλεόραση.

Σε μια στιγμή η αγαθή γυναίκα ρωτάει τον άντρα της.

-Και για, να σου πω, φτούν οι φτου, τώρα μας βλέπουν;

-Ναι! απάντησε ο τετραπέρατος άντρας με χιουμοριστική διάθεση.

-Που, που, και είναι σκισμένη η ποδιά μου.

Θ.Π.

Η νύφη ακόμα περιμένει

Κάποιοι από τα χωριά του Ταΰγετου, ας μην πούμε τ' όνομά του, είχε μείνει δυο φορές χήρος. Δεν μπορούσε να κάνει χωρίς γυναίκα. Σε προχωρημένη ηλικία, καλά και σώνει ήθελε και τρίτη. Γύριζε όλα τα χωριά να τη βρει, αλλά ποια δεχόταν να πάρει τη σειρά της τρίτης; Τέλος από δω το είχε από κει το είχε, βρήκε μια στην Αναστάσσοβα (Νέδουσα) της Αλαγονίας. Τοιμάστηκε για γάμο και ξεκίνησε με τον κουμπάρο και έναν ακόμη. Ξεκίνησαν οι τρεις (μονός αριθμός γιατί ο ζυγός ήταν γρουσουζιά). Ο τρίτος τον ονομάζουμε, ήταν ο μπαρμπα-Δημήτρης ο Γιαννακόπουλος ή Μπόγγρης από το Λίθαρο του Δυρραχίου. Μόλις φτάσανε στα σύνορα Δυρραχίου-Αλαγονίας και συγκεκριμένα στην τοποθεσία Μάνεση, ο Μπαρμπα-Δημή-

τρης σταματάει το γαμπρό και του λέει:

-Ρε, συ, γαμπρέ, για νάχουμε και το καλό ρώτημα, δε μου λες παίρνεις τίποτα απ' αυτή που πάμε να πάρουμε;

-Αυτό μας έλειπε, δε λες που βρέθηκε και τούτη;

-Για στάσου ρε γαμπρέ, την τάδε την ξέρεις από το χωριό μας; Έχει σπίτι, έχει κήπο και αμπέλι, έχει γίδα και γαϊδούρι, έχει κότες και γουρούνι, είναι με τα ούλα της, από τούτη που πάμε να πάρουμε δεν παίρνεις τίποτα και ούτε ξέρεις τι διάβολος είναι. Δε γυρίζουμε πίσω να πάρεις τούτη που τη γνωρίζουμε;

Ο γαμπρός πετάγεται και λέει:

-Τούτο κάνε, πάμε πίσω, αλλά πήγαινε γρήγορα να της το πεις, μη χάσουμε κι ετούτη που την

έχουμε σίγουρη.

Γύρισαν στο χωριό. Ο μπαρμπα-Δημήτρης καβάλα στο μουλάρι με το κιλίμι τράβηξε κατ' ευθείαν στον κάτω μαχαλά για την καινούργια νύφη. Η κυρά από την αυλή που είδε τον μπαρμπα-Δημήτηρ του φώναξε:

-Ε, κυρ-Δημήτηρ, κάτι με κιλίμια, για πού τόβαλες;

-Ε, για σένα έρχομαι. Μωρ' συ, τον τάδε, τον ξέρεις; Τον γύρισα πίσω από του Μάνεση, για να τον πάρεις εσύ.

-Τι λες Δημήτηρ;

-Εκείνο που σου λέω, λέγε τώρα, ναι ή όχι, γιατί αλλιώς φεύγουμε να φέρουμε νύφη από την Αλαγονία. Μην κάθεσαι και σκέφτε-

σαι, λέγε, της λέει ζόρικα.

-Ε, αφού το λες και το θέλεις κι εσύ μπάρμπα, ας γίνει.....

Έτσι η άλλη από την Αλαγονία στολισμένη μένει.... κι ακόμα περιμένει.

Του Χρήστου Κάτζια δημοσιευμένο στο Βορειοδημότη Ιουλίου 1981.

για την αντιγραφή Θ.Π.

(Μπαρμπα-Χρήστο σε θυμόμαστε πάντα, για τη λεβεντιά σου τη σωματική την ψυχική καθώς και για το ανοιχτό μυαλό σου στους "ξενόφερτους" και την πρόοδο).

Ασπροπρόσωπος

Λεβέντης ο μπαρμπα-Γιώργης και καλός νοικοκύρης μα με ιδιαίτερη αδυναμία στο καλό κρασί, γι' αυτό δεν άντεξε στον πειρασμό της πρότασης του μπαρμπα-Νικήτα του Σμυρνιού στα Χασάπικα, όταν επέστρεψε με το γιαουρτάκι στο χέρι από το καφενείο της Ζαχαριούς σε

εκτέλεση οικογενειακής παραγγελίας (της θεια-Γιώργαινας) να μπει για ένα στα όρθια. Φρεσκοανοιγμένο το βαγένι μοσχομύριζε -άγγελο κόλαζε- κοντοστάθηκε στην είσοδο και τελικά πέρασε το πλατύσκαλο, τι το ήθελε; Το ένα έφερε τ' άλλο και ο ήλιος άρχισε να γέρνει κατά τη Μάλα. Η ώρα του φαγητού είχε περάσει προ πολλού, αναστατη η θεια-Γιώργαινα μάταια περίμενε, δεν είχε άλλη επιλογή από το

να κατηφορίσει προς το γνωστό μέρος. Βρήκε το μπαρμπα-Γιώργη στρογυλοκαθισμένο στην ταβέρνα δίπλα από το βαγένι, που μόλις την είδε με το γιαουρτάκι στο χέρι ετοιμάζεται για την ηρωική έξοδο.

Χωρίς να χάσει την ψυχραιμία του, προτείνοντας το γιαουρτάκι λέει: "να, να Γιωργία μου, Γιωργία μου σου έφερα το γιαουρτάκι στο σπίτι"... αλλά η απότομη κίνηση της θεια-Γιωργαινας έφερε το γιαουρτάκι στο

πρόσωπο του μπαρμπα-Γιώργη. Χαμός στην ταβέρνα από τους απογευματινούς που γυρίζοντας από τα χωράφια έκαναν μια στάση για ανεφοδιασμό, ατάραχος ο μπαρμπα-Γιώργης και ετοιμόλογος όπως πάντα κάνει την κίνηση για καθαρισμό και λέει: "Μπράβο Γιωργία μου, με έβγαλες ασπροπρόσωπο"... Περιστό να πούμε τι έγινε μετά στην ταβέρνα.

Γ.Α.

Εύλογη απορία...

Είχε προβλέψει την κρίση ο φίλος Δημήτριος πολύ πριν εκδηλωθεί αυτή σήμερα. Γι' αυτό όταν σε μια από τις συχνές κρασοκατανύξεις στο καφενείο του Μακρή, στη γιορτή του, ο τότε εφημέριος του ευχήθηκε: "Χρόνια Πολλά Δημήτηρ και του χρόνου διπλός με μια φτωχούλα" δεν άργησε να απαντήσει, ετοιμόλογος όντας: "Γιατί, παππούλη, άμα είναι πλούσια θα με βλάψει;"

Γ.Α.

Η αρπαγή της Ευρώπης

Ίσως ο τίτλος του θέματος λόγω επικαιρότητας να παραπέμπει συνειρμικά στην κατιούσα πορεία, ή στην προϊούσα παράλυση και ενδεχομένως στην αποσύνθεση και τον αφανισμό της σημερινής Ευρώπης.

Όχι, ο παραπάνω τίτλος δεν αφορά τα τρέχοντα πολιτικά, οικονομικά και κοινωνικά θέματα που δηλητηριάζουν επικίνδυνα την καθημερινότητά μας. Άλλωστε αυτά αποτελούν πλέον βιωματικά μας στοιχεία και ειδησεογραφικά καλύπτονται με ποικίλες κριτικές από το σύνολο της έντυπης και της ηλεκτρονικής δημοσιογραφίας.

Θέλω να σας αποσπάσω λίγο από αυτή τη θλιβερή ελληνική και διεθνή πραγματικότητα, με την αφήγηση ενός μύθου, που έχει σχέση με το όνομα της Ευρώπης και με τον τόπο μας, τη Σπάρτη, ελπίζοντας, πως έτσι θα ηρεμήσω κάπως τη διάθεσή σας.

Το θέμα είναι παρμένο από την ελληνική μυθολογία και αφορά την αρπαγή της Ευρώπης, που ήταν αδελφή του Κάδμου, του μεγάλου πνευματικού ήρωα και ιδρυτή της πό-

λης των Θηβών και η όμορφη κόρη του Αγήνορα και της Τηλεφάσας, των ηγετών της Φοινίκης.

Η Ευρώπη λοιπόν όταν μεγάλωσε και ενώ μια μέρα περιφερόταν στα λιβάδια της παραλίας της Φοινίκης, παίζοντας με τις φίλες της και μαζεύοντας λουλούδια, είχε ξαφνικά μια περιέργη συνάντηση.

Ο θεός Δίας, βαριά χτυπημένος από τα βέλη του Έρωτα για την νεαρή Ευρώπη, αποφάσισε, να την πλησιάσει μεταμορφωμένος σε Ταύρο.

Σαν ήρεμος, εύσωμος και δυνατός Ταύρος την πλησίασε και προσποιούμενος ότι βόσκει, αναζήτησε τρόπους να την κατακτήσει. Εκείνη τον πλησίασε θαυμάζοντας την κορμοστασιά και τη μυϊκή του δύναμη και αφού παραπλανήθηκε από την πραότητα του ανέβηκε και κάθισε στη ράχη του.

Τότε αυτός άρχισε να τρέχει με μεγάλη ταχύτητα, περνώντας μέσα από λιβάδια, βουνά, λίμνες και ποταμούς και με τη βοήθεια των Νηρηίδων διέσχισε τη θάλασσα φτάνοντας στην Κρήτη. προορισμό την Κρήτη.

Αποβιβαζόμενος ο ταύρος στην Κρήτη, χάθηκε με μιας και στη θέση του εμφανίστηκε ξαφνικά ο Δίας μπροστά στην Ευρώπη, την οποία πήρε από το χέρι και την οδήγησε στο Δικταίον, ή Ιδαίον Άντρο, στο σπήλαιο όπου κατά τις αρχαίες πηγές ο Δίας είχε γεννηθεί.

Εκείνη λέγεται, ότι κατακοκκίνησε με βλέμμα χαμηλωμένο, ωσάν να είχε πλέον αντιληφθεί, το τι επρόκειτο να συμβεί.

Καρποί της ερωτικής ένωσης του Δία και της Ευρώπης ήταν τρία αγόρια, ο Μίνωας, ο Ροδάμανθης και ο Σαρπηδόνας.

Αργότερα ο Δίας έφυγε από την Κρήτη και επέστρεψε στον Όλυμπο, ενώ η Ευρώπη παντρεύτηκε ως δεύτερο σύζυγό της τον βασιλιά της Κρήτης Αστέριο, που υιοθέτησε και τα τρία παιδιά, που αυτή είχε αποκτήσει με το Δία.

Μετά το θάνατο του βασιλιά Αστέριου, το θρόνο της Κρήτης πήρε ο μεγαλύτερος γιός της Ευρώπης και θετός γιός του Αστέριου, ο Μίνωας, που αναδείχτηκε μεγάλος έλληνας θαλασσοκράτορας, αλλά και μεγάλος νομοθέτης και βασι-

λιάς.

Ο μύθος αυτός της «Αρπαγής της Ευρώπης» γοήτευσε και ενέπνευσε πολλούς καλλιτέχνες στην Ελλάδα, μεταξύ των οποίων και κάποιο σπαρτιάτη, που απεικόνισε την αρπαγή της Ευρώπης σε ένα μοναδικής ομορφιάς επιδαπέδιο ψηφιδωτό του 3ου μ.χ. αιώνα, που αποκαλύφθηκε στη Σπάρτη το 1872 και φυλάσσεται σε ειδικό κτήριο (όχι στο Αρχαιολογικό Μουσείο Σπάρτης).

Αφαιρετική αναπαράσταση του ψηφιδωτού φιλοξενείται στην μια όψη της ελληνικής έκδοσης του νομίσματος των 2 Ευρώ, ενώ αντίγραφό του έχει τοποθετηθεί στο δάπεδο της κεντρικής πλατείας της Σπάρτης.

Ερέθισμά μου για τη σύνταξη αυτού του κειμένου αποτελεί το πρόσωπο της Ευρώπης ως μύθος και ως πραγματικότητα. Από τη μια ζούμε, μέσω ενός μύθου τη μαγεία μιας θετικής περιπλάνησης και από την άλλη βιώνουμε μια σκληρή πραγματικότητα, που προειδεάζει ένα ζοφερό μέλλον.

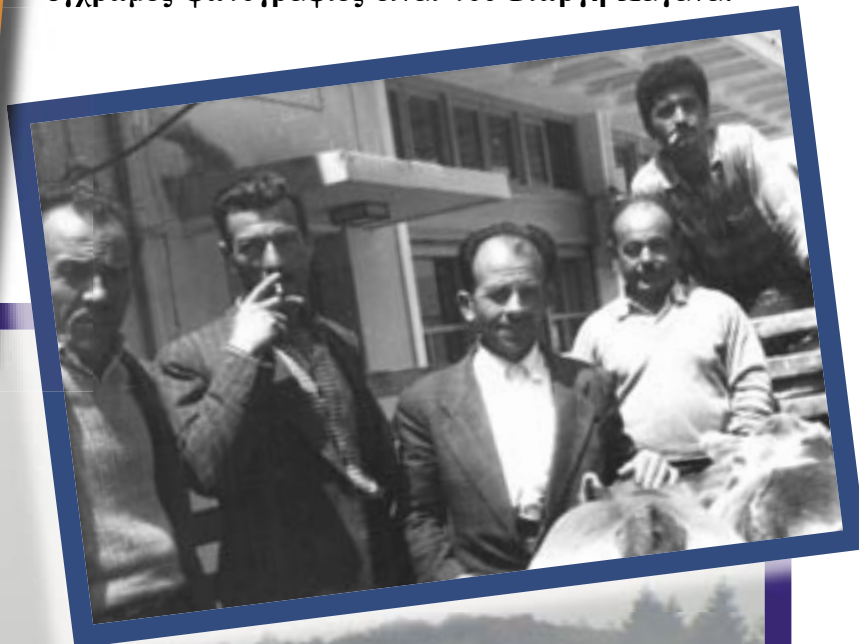
**Νίκος Μοιράγιας
Συνταξιούχος Ο.Τ.Ε.**

ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ

Το ζεύγυμά μας

Πάνω: Ο γεωπόνος Καρκάλας με αγροτόπαιδες πριν 60 χρόνια. Κάτω φόρτωση ζώων την ίδια εποχή. Οι έγχρωμες φωτογραφίες είναι του Γιώργη Λαγανά.

Καλύτερη ζωή

Οι συνταγές του Πομπεύκη

Μαγιονέζα (Νίτσας Αλειφέρη)

4 αυγά
100 δράμια λάδι
1 κουταλάκι του γλυκού μουστάρδα
1 φλιτζάνι λεμόνι
λίγο ξίδι

Τα χτυπάς σε σιγανή φωτιά προσέχοντας μην πήξει. Στο τέλος προσθέτεις λίγο αλάτι.

Μοσχάρι (Αγγελικής Τζωρτζάκη)

α) Παίρνεις κομμάτια πλάτης, τα πλένεις τα στραγγίζεις και τα αλατοπιπερώνεις. Τα ρίχνεις στην κατσαρόλα σε λάδι όχι πολύ καυτό. Τα σκεπάζεις, τα γυρίζεις 2-3 φορές και

μόλις ροδίσουν ρίχνεις μισό κρασοπότηρο λεμόνι. Ρίχνεις βραστό νερό για να σκεπαστεί καλά το κρέας. Βράζεις όσο να πει το νερό και να δέσει η σάλτσα. Ρίχνεις τρία κλωνάρια ρίγανη.

β) Κόβεις πατάτες στρογγυλές και τις τρυπάς σε δύο μεριές. Βάζεις μια κατσαρόλα με αρκετό λάδι και μόλις ζεσταθεί, ρίχνεις όλες τις πατάτες αλατισμένες. Τις δοκιμάζεις με βελόνα πλεξίματος αν έγιναν. Τις βγάζεις με κεψέ. Τις κυλάς στο λάδι του κρέατος. Τις βγάζεις αμέσως και τις σερβίρεις με το κρέας. (Το κρέας εν τω μεταξύ το έχεις βγάλει, το έχεις κρυώσει και το βάζεις σε πιατέλα).

Στα παλιά τετράδια της μαμάς

• Κρέμα καθαρισμού με λεμόνι
(για λιπαρά δέρματα)

- υλικά: 25 γραμ. φυσικό κερί,
- 170 γραμ. παραφινέλαιο,
- 1 κουταλάκι βόρακα,
- 1 φλιτζάνι βραστό νερό,
- 1 κουταλιά χυμό λεμονιού.

• Λιώνουμε το κερί και το παραφινέλαιο μαζί, σε μπενμαρί. Ανακατεύουμε περίπου επί πέντε λεπτά, ώσπου κερί και παραφινέλαιο ενοποιούνται. προσθέτουμε το βόρακα λιωμένο ήδηστο βραστό νερό και συνεχίζουμε το γρήγορο ανακάτεμα. Απομακρύνουμε το μίγμα απ' τη φωτιά κι ανακατεύοντάς το, κρυνώνει και γίνεται μια παχύρευστη κρέμα. Τότε ακριβώς προσθέτουμε το χυμό λεμονιού, ανακατεύουμε για τελευταία φορά και κλείνουμε την κρέμα καλά σ' ένα μπουκάλι για δυο ως τρεις μέρες. Είναι πια έτοιμη για να καθαρίσει το μακιγιάζ απ' το πρόσωπό μας.

Γαλάκτωμα για ντεμακιγιάζ (για ξηρά δέρματα)

υλικά: 25 γραμ. γιαούρτι, 1 κρόκος αυγού, 1 κουταλάκι αμυγδαλόλαδο, 1 κουταλάκι μέλι και μερικές σταγόνες εσάνς από μάραθο.

Ανακατεύουμε όλα τα υλικά μαζί και βάζουμε το μίγμα στο ψυγείο. Διατηρείται για μια βδομάδα. Το χρησιμοποιούμε ως εξής: Απλώνουμε στο πρόσωπό μας την κρέμα και την αφήνουμε για τρία λεπτά. ξεπλένουμε με ζεστό νερό.

Πηγή: "Τα τετράδια της γιαγιάς"
Hélène Yernerey- Marie
Annick Jaumin, 1981,
εκδόσεις ΑΚΙΔΑΛΙΑ

Βεράντα και κήπος

Ο χειμώνας είναι μια καλή περίοδος για να φυτέψετε δέντρα και θάμνους στον κήπο σας. Όσο καιρό το έδαφος δεν είναι παγωμένο, και αν δεν ξεχνάτε να ποτίζετε τα πάντα τις περιόδους που έχει ξηρασία, μπορείτε να δώσετε στα νέα φυτά του κήπου σας ένα προβάδισμα για την περίοδο βλάστησης που θα ακολουθήσει με τον ερχομό της άνοιξης.

Το πώς θα φυτέψετε αυτά τα δέντρα ή τους θάμνους εξαρτάται από την κατάσταση που θα τα παραλάβετε. Αν θα είναι δηλαδή μόλις ξεφυτεμένα από φυτώριο, γυμνόριζα, ή με μπάλα χώματος ή αν είναι μεγαλωμένα σε γλάστρα. Το καθένα από αυτά χρειάζεται διαφορετική τεχνική στο φύτεμα κατά τη διάρκεια του χειμερινού λήθαργου.

Αναμνήσεις...

• Πριν 48 χρόνια (25η Μαρτίου 1965) οι μαθητές της 2ας Λυκείου Καστορείου. Μπροστά δεξιά ο πρόσφατα χαμένος φίλος Γιάννης Λιακόπουλος. Όρθια αριστερά διακρίνεται και η αδικοχαμένη Γεωργία Ανδριανοπούλου. Οι υπόλοιποι, πιθανόν, επιβιώνουμε ακόμη...

Η φωτογραφία, από τη γιορτή της Ζωοδόχου Πηγής το 1906, από το αρχείο Καράγιαννη τον οποίο ευχαριστούμε.

Ο πόνος της αγαπητικιάς

Μάννα καράβια τέσσερα
μάννα βαρκούλες πέντε
μάννα κατέβα ρώτα τα
μάννα κατέβα πε τους
Αχ! μην είδαν τον ασίκη μου
τον αγαπητικό μου;
Σε τι τραπέζια τρώει ψομί
σε τι ταβέρνες πίνει;
Τίνος χεράκια τον κερνούν
και τα δικά μου τρέμουν;
Τίνος αχείλη του μιλούν
και το δικό μου σκάζει;
Τίνος καρδούλα χαίρεται
και η δική μου κλαίει;
Τίνος ματάκια τον τηρούν
και τα δικά μου κλαίνε;
Λέω να τον καταραστώ
και πάλι τον λυπάμαι.
Από ψηλά να γκρεμιστεί
και χαμηλά να πέσει.
σαν το γυαλί να ραγιστεί
σαν το κερί να λιώσει.

Ποντιακά Κάλαντα Χριστουγέννων

Χριστός γεννέθεν χαράν στον κόσμο
Και καλή ώρα, καλή σ' ημέρα
Χα! Καλόν παιδίν οψέ γεννέθεν
Οψέ γεννέθεν ουρανοστάθεν
Τον εγέννεσεν η Παναΐα
Τον ενέστεσεν αεί παρθένος.

Εκαβάλκεψεν χρυσόν πουλάρι
Κι εκατήβεν σο σταυροδρόμι
Σταυροδρόμι και μυροδρόμι.
Έρπαξαν απόν οι χιλ' Εβραίοι
Χιλ' Εβραίοι και μύριοι Εβραίοι.

Α' σ' ακροντικά κι α' στην καρδιάν
Αίμα έσταξεν χολήν κι εφάνθεν
Ούμπαν έσταξεν και μύρος έτον
Μύρος έτον και μυρωδιά.
Εμυρίστενα ο κόσμος όλον
Για μυρίστ' από κι εσύ αφένταμ'
Συ αφένταμ' καλέ μ' αφένταμ'.

Έρθαν τη Χριστού τα παληκάρια
Και θυμίζνε τον νοικοκύρη
νοικοκύρη και βασιλέαν.
Δέβα σο ταρέζ' κι έλα στην πόρταν
Δος μας ούβας(χουρμάδες) και
λεφτοκάρα(φουντούκια)
Κι αν ανιοιείς μας χαρά στην πόρτα σ'.

Πρωτοχρονιάς.

Αρχή κάλαντα κι αρχή του χρόνου
Πάντα κάλαντα, πάντα του χρόνου.
Αρχή μήλον εν κι αρχή κυδών εν
Κι αρχή βάλσαμον το μυριγμένον

Εμυρίστεν από ο κόσμος όλον
Για μυρίστ' από και συ αφέντα
Καλέμ' αφέντα.
Λύσον την κεσέ σ' και dos παράδας
Και dos παράδας.
Κι αν ανιοιείς μας χαράν στην πόρτα σ'
Χαράν στην πόρτα σ'.

Υείαν, Ευλοϊαν και Καλοχρονιαν.

Βαββάρα Κεμερίδου

Οι Αμερικάνοι

Έρθανε ωραία κόρη,
ήρθαν οι Αμερικάνοι-
ήρθαν οι Αμερικάνοι
μέρα νύχτα στο σεργιάνι.
Με γαρούφαλλο στο πέτο
για να παντρευτούνε φέτο.

Τα κορί- ωραία κόρη
τα κορίτσια τα καημένα.
Τα κορίτσια τα καημένα
βγαίνουν όλα στολισμένα.
Φρούστου, φρούστου το φουστάνι,
πάρτε μας Αμερικάνοι.
Μη γυρεύετε χιλιάδες
του διαβόλου κερατάδες.

Τα παραπάνω τραγούδια τα πήραμε από τη συλλογή του Αησιόλαου Σγουρίτσα, δικηγόρου και εκδότη των περιοδικών "Μαλεβός" και "Οινούντιος" κατά τα τέλη της δεκαετίας του 1920 αρχές της δεκαετίας του 1930.

Το κέντημα είναι γλέντημα

*Το κέντημα είναι γλέντημα
η ρόκα είναι σεργιάνι
κι αυτός ο δόλιος αργαλειός
είναι σκλαβιά μεγάλη.*

Η κεντητική τέχνη είναι η διακόσμηση υφασμάτων με κέντημα. Είναι μία από τις αρχαιότερες τέχνες που καλλιεργήθηκε παράλληλα με την κλωστική και την υφαντουργία. Το κέντημα είναι μια λαϊκή τέχνη όπως η ξυλογλυπτική, η αργυροχοΐα, η αγγειοπλαστική, η καλαθοπλεκτική, η υφαντουργία κ.ά. Οι λαϊκοί τεχνίτες έφτιαχναν αντικείμενα που χρησιμοποιούνταν στην καθημερινή ζωή και τα διακοσμούσαν βάζοντας το προσωπικό γούστο και το μεράκι τους. Ανάλογα με τη ζήτηση, ορισμένοι τόποι ξεχώρισαν στην παραγωγή λαϊκών τεχνημάτων. Στην Ήπειρο άκμασε η αργυροχοΐα, στη Σκύρο και στην Κέρκυρα ιδιότυπη επιπλοποιία, στην Κύπρο και την Κρήτη τα κεντήματα, στη Θράκη οι μεταξωτοί τσεβρέδες κ.ά. αλλού.

Στην Καστανιά ξεχώρισαν χωρίς να γίνουν εμπορεύσιμο είδος, ο αργαλειός και το κέντημα. Στον αργαλειό έφτιαχναν μάλλινα στρωσίδια με υπέροχα σχέδια, μάλλινα κλινοσκεπάσματα και ξεχωριστούς αλατζάδες που υπάρχουν ακόμα και σήμερα σε πολλά νοικοκυριά.

Οι manάδες και τα κορίτσια κεντούσαν τα προικιά σε ανθεκτικά υφάσματα (χασές, βατίστα, λινό, κουκουλάρικο, μεταξωτό). Κεντούσαν εσώρουχα, πουκαμίσες, νυχτικές, μαντη-

λάκια, σεντόνια, μαξιλαροθήκες, κρεβατόγυρους, τζακόπανα, κουρτίνες, τραπεζομάντηλα, πετσετάκια φιγούρας, πετσέτες φαγητού, πετσέτες προσώπου στις οποίες κεντούσαν τη λέξη “Καλημέρα” διακοσμημένη συνήθως με πουλιά ή λουλούδια. Κεντούσαν σε λινάτσα με μάλλινες κλωστές και σταυροβελονιά, μαξιλάρια φιγούρας και “πάντες”, δηλαδή πανώ κεντημένα σε λινάτσα που τα έβαζαν στον τοίχο δίπλα στο κρεβάτι και απεικόνιζαν συνήθως σκηνές από τη φύση (δέντρα, ζώα, κυνήγι κ.ά.). Η νοικοκυρά με τα κεντήματα δημιουργούσε ένα ζεστό περιβάλλον για την οικογένεια με χρώματα της αρεσκείας της, εκφραζόταν σαν λαϊκός τεχνίτης και αισθανόταν ικανοποίηση όταν τα τέλειωνε (εξ άλλου και σήμερα οι ψυχίατροι συνιστούν στις γυναίκες που έχουν ψυχολογικά προβλήματα, εργασιοθεραπεία με κέντημα και πλέξιμο). Πάνω στο κέντημα στηρίχτηκαν διάφορες προκαταλήψεις. Το εργόχειρο έπρεπε να ξεκινήσει ημέρα Δευτέρα, ποτέ Τρίτη, και σε καμία περίπτωση δεν έπρεπε η τελευταία βελονιά να μπει Σάββατο.

Προπολεμικά, θυμάται η υπέργηρη σήμερα Καστανιώτισσα, στο Δημοτικό Σχολείο η δασκάλα κ. Ρογκάκου τους δίδασκε ασπροκέντι (αζούρια, κοφτό και ανεβατό). Αλλά και μεταπολεμικά στη δεκαετία του '50 και δώθε, στο ωρολόγιο πρόγραμμα της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης συνήθως το απόγευμα, τα παιδιά διδάσκονταν ωδική και χειροτεχνία. Στη χειροτεχνία τα κορίτσια διδάσκονταν συνήθως κέντημα, ασπροκέντι και σταυροβελονιά, ενώ τα αγόρια ξυλοκοπτική και καλαθοπλεκτική με κύπερη. Στο τέλος της σχολικής χρονιάς μαζί με τις γυμναστικές επιδείξεις γινόταν έκθεση χειροτεχνίας από τους μαθητές και τους δασκάλους που τους καθοδηγούσαν. Διαθέτουμε σχετικές φωτογραφίες από το αρχείο του Ν. Ανδριανόπουλου που αφορούν τη χει-

ροτεχνία στο Δημοτικό Σχολείο Καστορείου. Τα κορίτσια κεντούν ή γαζώνουν, ενώ τα αγόρια κάνουν κατασκευές σε κόντρα πλακέ.

Στη δεκαετία του '70 ήρθε στο χωριό δασκάλα που παρέδιδε επιδοτούμενα μαθήματα υφαντικής τέχνης χαλιών (ταπητες) σε αγρότισσες της Καστανιάς. Όταν σταμάτησε το επιδοτούμενο πρόγραμμα, μάλλον εξαμίστηκε το ενδιαφέρον για την ταπητουργία.

Στην ίδια δεκαετία το κέντημα ήταν πολύ στη μόδα. Κυκλοφορούσαν γυναικεία περιοδικά με σχέδια, όπως το “Εργόχειρο” και σχέδια σε μονόφυλλα που τα έστελναν οι εταιρείες στα Σχολεία για να προσελκύσουν καταναλώτριες των προϊόντων τους. Επίσης ανθούσαν τα μαγαζιά με είδη κεντήματος, ενώ σήμερα ακόμα και στην πολυπληθή Αθήνα δε βρίσκεις εύκολα στις γειτονιές μαγαζιά ούτε για βελόνες ραψίματος.

Οι κυρίες κεντούσαν τραπεζομάντηλα τσαγιού και καλούσαν τις φίλες τους για τσάι. Υπέβασκε ένας ανταγωνισμός. Τα καλύτερα γίνονταν αντικείμενο θαυμασμού και θέμα συζήτησης. Κεντούσαν τα πάντα. Σεμέν, καρέ, τραμεζομάντηλα, ροτόντες, κάδρα, ακόμα και δίσκους και τασάκια με βελονιά γκομπλέν (μην ξεχνάμε τις γαλλικές ταπισερί, κεντημένος καμβάς που χρησιμοποιούνταν για ύφασμα επίπλωσης στα πλούσια σπίτια).

Με το κέντημα τα κορίτσια εκπαιδεύονταν να γίνουν νοικοκυρές, να νοιάζονται το σπίτι τους, να δημιουργούν πράγματα αμφίβολης αξίας που χρειάζονταν χρόνο και υπομονή. Καμία σχέση με τα σημερινά κορίτσια που εκπαιδεύονται όπως τα αγόρια για να καλύψουν ανάγκες της σημερινής αγοράς (πτυχία, ξένες γλώσσες, Η/Υ, δίπλωμα οδήγησης). Τώρα τα χειροτεχνήματα τα συναντάμε στα μουσεία λαϊκής τέχνης και σε σπίτια με σύγχρονα μοδάτα ή και παλαιά μοναδικά κεντήματα.

Βιβλία

Ένας ξαφνικός θάνατος

Τζ. Κ. Ρόουλινγκ

μετάφραση: Έφη Τσιρώνη

e-book (ePub), Ψυχογιός, 2012

Ένα μεγάλο μυθιστόρημα για μια μικρή πόλη...

Όταν ο Μπάρι Φεργουέδερ πεθαίνει ξαφνικά στα σαράντα του, η μικρή αγγλική πόλη Πάγκφορντ συγκλονίζεται. Το Πάγκφορντ είναι ένα ειδυλλιακό

μέρος, χαρακτηριστικό αγγλικό τοπίο, με μια πλακόστρωτη κεντρική πλατεία και ένα αρχαίο αβαείο, αλλά πίσω από την ηρεμία και ομορφιά του κρύβεται μια εμπόλεμη πόλη. Οι πλούσιοι είναι σε πόλεμο με τους φτωχούς, οι έφηβοι με τους γονείς τους, οι γυναίκες με τους άντρες τους, οι δάσκαλοι με τους μαθητές τους... Το Πάγκφορντ δεν είναι καθόλου αυτό που φαίνεται.

Η άδεια θέση του Μπάρι στην ενορία θα γίνει ο καταλυτικός παράγοντας για να ξεσπάσει ο μεγαλύτερος πόλεμος που έχει ζήσει ποτέ η πόλη. Ποιος θα θριαμβεύσει στις εκλογές που είναι γεμάτες πάθος, υποκρισία και απροσδόκητες αποκαλύψεις;

Το πρώτο μυθιστόρημα της Τζ. Κ.

Ρόουλινγκ για ενήλικους θα προκαλέσει και θα εκπλήξει.

Ιστορίες από τη γειτονιά μου και... λίγο παραπέρα, Κυψέλη 1919-1959

Μελίτα Αδάμ

Ζαχαράκης Κ. Μ., 2013

296 σελ.

Ένα νοσταλγικό ταξίδι στο παρελθόν της δικής μας Κυψέλης που τόσο αγαπήσαμε και αγαπάμε.

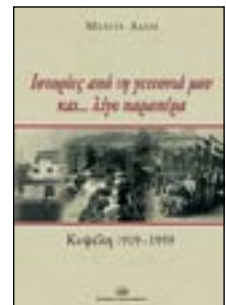
Αφηγήσεις και γεγονότα με κοινό τους στοιχείο τον χωροχρόνο της Κυψέλης, του χθες.

Πρωταγωνιστές

Κυψελιώτες και Κυψελιώτισσες, μέσα από τη δική τους αλήθεια, μια αλήθεια βίαιη, πικρή, σκληρή, χαριτωμένη, άλλοτε ερωτική, άλλοτε κωμική, μα πάντα αληθινή. Όλοι είχαν κάτι να θυμηθούν:

Άπειρες συζητήσεις του καφενείου, καντάδες, φάρσες, ζωή και ξενύχτια στη Φακίωνος Νέγρη.

Δεν ήθελα να χαθούν τα αχνάρια από τις πατημασιές μας, τα όνειρά μας τα υφασμένα στον πόλεμο με πείνα, με θάρρος, με τρέλα, με κέφι για ζωή...

Ζούμε στην Καστανιά

Μικρές πληροφορίες για τη ζωή των κατοίκων της περιοχής της Καστανιάς

Συλλογή πληροφοριών- επιμέλεια κειμένων: Ε. Βλαχογιάννη

Επειδή, πολλά κοινωνικά θέματα, αλλά και άλλες εκδηλώσεις, μάς διαφεύγουν ή δεν τα μαθαίνουμε έγκαιρα, παρακαλούμε τους αναγνώστες μας και μέλη μας να μας ενημερώνουν για τα συμβαίνοντα, είτε μέσω των ανταποκριτών μας, είτε, απευθείας, σε μας τους ίδιους.

ΑΦΙΞΕΙΣ ΟΜΟΓΕΝΩΝ ΜΑΣ

Από Αμερική ήλθαν: Ο Παναγιώτης Κακούνης του Νικολάου με τη σύζυγό του, ο Γιάννης Κουτσουμπός του Κων/νου και Νίκος Παρασκευόπουλος του Ιωάννη.

ΓΑΜΟΙ

Η Αναστασία Κοπανά και ο Σπύρος Θάνος του Περικλή και της Βούλας Γιάνναρη παντρεύτηκαν στις 07/10/2012 στον Ι.Ν. Αγίου Χριστοφόρου στο Δαφνί Χαϊδαρίου.

Στους νεόνυμφους ευχόμαστε να ζήσουν ευτυχισμένοι με καλούς απογόνους.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Στην Αμερική σ ένα μήνα δυο φορές παππούς έγινε ο Αναστάσης Ρουμेलιώτης του Ιωάννου. Στις 06/10/2012 η κόρη του Ευσταθία και ο σύζυγός της Πέτρος Καλός απέκτησαν ένα αγοράκι. Αγοράκι απέκτησε στις 02/11/2012 και ο γιός του Γιάννης με τη σύζυγό του Νατάλκα.

Η Σταματική και ο Γιώργος Παπαδόπουλος του Αθανασίου απέκτησαν στις 12/11/2012 το δεύτερο παιδί τους, ένα αγοράκι.

Ευχόμαστε στους γονείς να τους ζήσουν και τα νεογέννητα να είναι καλότυχα και ευτυχισμένα.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

Η Αγγελική Τζωρτζάκη του Παναγιώτη και ο Μανώλης Δαμιανάκης του Γεωργίου βάπτισαν στις 13 /05/2012 το αγοράκι τους στον Ι.Ν. της Κοιμήσεως της Θεοτόκου στο Γεράκι και του έδωσαν το όνομα Θεοφάνης.

Η Γιάννα Παπαδοπούλου του Παναγιώτη και ο Δημήτρης Καραγιάννης του Αριστοτέλη βάπτισαν στις 18/08/2012 στον Ι.Ν. του Αγ. Ιωάννη του Θεο-

λόγου το αγοράκι τους και του έδωσαν το όνομα Αριστοτέλης.

Η Κυριακή και ο Θανάσης Βλαχάκης του Ιωάννη και της Φανής βάπτισαν το κοριτσάκι τους, στις 06/10/2012, στον Ι.Ν. Μεταμορφώσεως του Σωτήρος στα Άνω Βριλήσσια Αττικής και του έδωσαν το όνομα Θεοφανία.

Η Μαρίζα Βασιλοπούλου και ο Γεώργιος Φασουλόπουλος του Παναγιώτη βάπτισαν το αγοράκι τους, στις 06/10/2012, στον Ι.Ν. Αγίου Ελευθερίου Πατησίων Αθηνών και του έδωσαν το όνομα Παναγιώτης – Ανδρέας.

Ευχόμαστε στους γονείς να τους ζήσουν και τα νεοφώτιστα να ευτυχίσουν στη ζωή τους.

ΠΕΝΘΗ

Ο Δημήτριος Ρέμπελος του Ιωάννη πέθανε στην Αθήνα τον Μάιο σε ηλικία 41 ετών.

Ο Γεώργιος Ζούζουλας του Παναγιώτη πέθανε στο Μυστρά στις 12/10/2012 σε ηλικία 85 ετών.

Ο Ηλίας Βύρης του Σταύρου και της Φρόσως Βύρη (-Δημητρακάκη) πέθανε στο Παλαιό Φάληρο Αττικής στις 09/10/2012 σε ηλικία 52 ετών.

Ο Δημήτριος Ρασσιάς του Φιλίππου (από Πελλάνα) πέθανε στην Αυστραλία στις 21/10/2012 σε ηλικία 78 ετών.

Ο Γεώργιος Αλειφέρης του Ευστρατίου πέθανε στο Γύθειο στις 02/11/2012 σε ηλικία 96 ετών και κηδεύτηκε στο Καστόρειο.

Ο Παναγιώτης Ζούζουλας του Πέτρου πέθανε στην Αμερική στις 06/11/2012 σε ηλικία 67 ετών.

Η Γεωργία Φασουλοπούλου του Παναγιώτη πέθανε στις 27/11/2012 στο Καστόρειο σε ηλικία 76 ετών.

Η Αναστασία Αλαφόγιαννη, σύζυγος Κων/νου Θεοδοσίου, πέθανε στην Αμερική στις 29/10/2012 σε ηλικία 80 ετών.

Η Αναστασία Ξυδιά, σύζυγος του Αλέκου Βασιλόγλου πέθανε στην Αθήνα στις 18/12/2012 σε ηλικία 92 ετών.

Ο Ιωάννης Λιακόπουλος του

Παναγιώτη πέθανε στην Αμερική στις 29/12/2012 σε ηλικία 64 ετών.

Ο Tzery Dacey (σύζυγος της Ντίνας Σταματοπούλου) πέθανε στις 26/12/2012 στην Αθήνα σε ηλικία 72 ετών.

Συλλυπούμαστε τους οικείους και τους ευχόμαστε την από Θεό παρηγοριά.

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

Η Αγγελική - Αλεξία Τζωρτζάκη του Μάριου πήρε το πτυχίο της από τη Σχολή Βρεφονηπιοκόμων των Ιωαννίνων.

Ο Αναστάσιος Καράγιαννης του Κων/νου έλαβε το πτυχίο μεταπτυχιακών σπουδών στη Χρηματοοικονομική Τραπεζική Διοίκηση από την ΑΣΟΕΕ.

ΧΟΡΗΓΙΕΣ

Η Ειρήνη Δαγριτζίκου του Δημητρίου πρόσφερε μία παραδοσιακή φούστα από αλατζά

Η Τασία Κεμερίδου πρόσφερε ύφασμα αλατζά και μία φούστα παραδοσιακή.

Η Γαρυφαλλιά Ρουμελιώτη-Παπαδημητράκη πρόσφερε ύφασμα αλατζά.

Από το Εργαστήρι Αυθεντικών Παραδοσιακών Στολών μάς ενημερώνουν ότι οι φορεσιές που παραγγείλαμε για τη Χορευτική μας Ομάδα θα είναι έτοιμες το πρώτο δεκαήμερο του Γενάρη 2013.

ΧΟΡΗΓΟΙ

Πάνος & Βίκυ Μπαρούνη
Κωνσταντίνος Γ. Τιγκλιανίδης
Ουρανία Γκλέκα
Αθανασία Γενοβέζου
Ηλίας Κορζής
Γεωργία Κορζή
Μαρία Zecas - Λαμπράκη

Σας ευχαριστούμε για την υποστήριξή σας και για τις ευχές σας

Σας ευχόμαστε Καλή Χρονιά και σας πληροφορούμε ότι κυκλοφόρησε σε έντυπη μορφή και αναρτήθηκε σε ηλεκτρονική ψηφιακή μορφή -στον διαδικτυακό τόπο <http://micro-kosmos.uoa.gr> (=> η Φάρις)- το νέο τεύχος αρ. 57, Δεκέμβριος 2012, του περιοδικού η Φάρις.

Η Φάρις

ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

Η Αγγέλα Σκρουμπέλου άνοιξε νέο μικροβιολογικό εργαστήριο.

Ελευθερίου Βενιζέλου 64, Νέα Σμύρνη
Τηλ.: 210 9386840, 6934251826

Οι δικοί μας άνθρωποι

ΤΖΩΡΤΖΑΚΗΣ - ΖΑΓΑΝΑ

Γκορτσιολόγου 61, Τ.Κ. 23100, Σπάρτη
 Τηλ. 2731 100787, Fax. 2731 100788
 Κιν. 6947 775869
 E-mail: tzortzakis.zagana@gmail.com

ΣΤΡΑΤΗΣ ΠΑΝΝΙΤΣΑΣ
 Χειρουργός Κτηνίατρος
 Μεταπτυχιακό Δίπλ. Χειρουργικής
 Παν. GUELPH Καναδά

Χειρουργικό
 Μικροβιολογικό
 Ακτινολογικό
 Οδοντιατρικό

ΩΡΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ:
 10:00 - 1:00 (πρωί) & 6:00 - 9:00 (απόγευμα)

Επ. Βονώλου 4, 166 75 Γλυφάδα - τηλ. 210.9647.747
 τηλ. ανάγκης: 6944.943.634

Evrotas Clean

Καθαρισμός:
 Δερμάτινα
 Μοκέτες
 Σαλόνια - Χαλιά
 Στρώματα

Λυκούργου 30, Σπάρτη ~ Τηλ. 27310 21349

ΠΡΑΤΗΡΙΟ
 ΥΓΡΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ & ΛΙΠΑΝΤΙΚΩΝ

- ΜΠΑΤΑΡΙΕΣ
- ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ
- ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ

Θεοδωρακόπουλος Παναγιώτης
 Καστόρι
 Τηλ.: 27310 57515 & 57811 • Κιν.: 6973209820

ΨΗΣΤΑΡΙΑ
Ο ΠΛΑΤΑΝΟΣ

ΓΚΛΕΚΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
 ΓΕΩΡΓΙΤΣΙ ΛΑΚΩΝΙΑΣ - ΤΗΛ. 27310 61057

Ηλεκτροβελονισμός
 Αλγούρβειδη
 μάλαξη
 Rejuvenance
 Σπονδυλοθεραπεία

Βασιλική Βισβή
 6937219636
 v.koniki@yahoο.gr

ΜΟΥΣΙΚΟ
ΜΕΖΕΔΟΠΩΛΕΙΟ
ΜΥΘΟΣ

Έφη Αραβανή

Γεωργίτσι, Λακωνίας
 Τηλ.: 27310 61575
 Κιν.: 6974 80 33 15

Τζάκια - Ψησταριές - Επενδύσεις - Πέτρα

ΠΑΝΝΗΣ ΚΑΚΟΥΝΗΣ

Γαυδένιας 11 - ΚΗΡΟΥΠΟΛΗ - τηλ. 210 5014594 - 6977672848

ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ

Διανομή κατ' οίκον
ΚΑΣΤΟΡΙ

ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ ΠΑΝΤΕΛΗΣ
 Τηλ. 57767
 ΟΙΚ. 22217
 ΚΙΝ. 6942407789

ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ

SUPER MARKET
 ΕΡΓΑΛΕΙΑ
 ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ - ΑΔΡΕΥΤΙΚΑ
 ΧΡΩΜΑΤΑ - ΣΙΔΗΡΙΚΑ
 ΕΙΔΗ ΥΓΙΕΙΝΗΣ - ΠΛΑΚΑΚΙΑ
 ΠΕΡΙΦΡΑΞΕΙΣ - ΤΖΑΜΙΑ

ΚΑΣΤΟΡΙ ΤΗΛ / FAX: 27310 57218

Το Καστόρι
 ξενοδοχείο

Ευαγγελία Νικολοπούλου
 Καστόριος Δήμου Πελλάνας - Λακωνία - Σπάρτη
 ΤΚ 23100,
 τηλ: 27310 57118, 6909482756, fax: 27310 57205
 www.kastorihotel.com - www.focusgreece.gr
 email: info@kastorihotel.com

ΟΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΟΥ ΠΗΜΑ

ΕΞΙ ΑΡΧΕΣ ΓΙΑ ΝΑ ΕΠΙΣΚΕΦΘΕΙΤΕ ΤΟ ΚΑΣΤΟΡΕΙΟ

- Ο Καστοριάς
- Ο Ταξιάρχης
- Τα ελεγκτήρια
- Η γέφυρα
- Η αρχαιολογική
- Τα γυαλά

ΕΚΔΗΛΩΣΗ

Ποιήματα: Ο ελληνας σε γέλα, το ΔΣ, σε Καστοριά

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Ο ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ: Αναβιβάζει, αναβιβάζει, αναβιβάζει

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Ο θεατρικός ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ ένα σκετσός με συνιστάς. Επισκεφθείτε μες μας.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

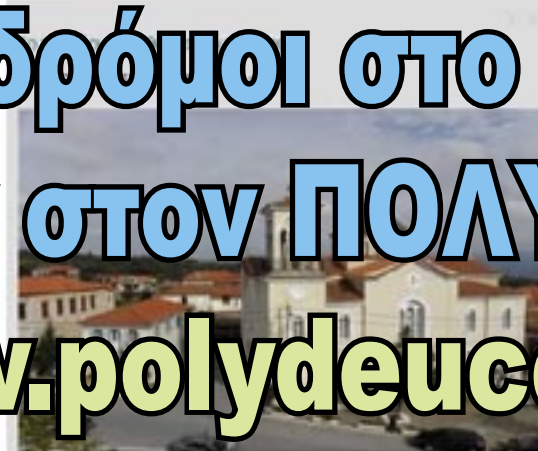

Επαγγελματίες προβλεπόμενα ελεύθερα και χωρίς ανάλογα. Επισκεφθείτε μες μας.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ

Όλοι οι δρόμοι στο Ίντερνετ οδηγούν στον ΠΟΛΥΔΕΥΚΗ:

www.polydeuces.gr

www.polydefkis.gr

www.kastori.gr

ΟΙ ΔΡΟΜΟΙ ΜΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΙ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

ΔΙΑΔΡΑΣΗ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΤΟΥ ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ

ΑΝΑΖΗΤΗΣΤΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ

Αναζήτηση

Αναζήτηση...

Γύρω

Προηγμένη Αναζήτηση

ΟΙ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΜΑΣ

52 Gallerias

ΕΚΔΟΣΗ ΛΑΚΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΩ

ΕΚΔΟΣΗ

Το υπουργείο Περιβάλλοντος...

Το Καστοριά του χθες και...

Θάλασσα και πράσινη ομίλη...

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ: ΕΝΑ ΑΣΑΦΕΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΦΕΡΙΚΟ
Το επόμενο τεύχος της ΠΑΓΚΛΗΡΩΣΗΣ-ΠΑΛΛΑΔΗΣ-ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ

ΜΑΘΕΤΕ ΣΤΑΘΕΡΑ
Μαθήματα ζωγραφικής με χαρτί και προοπτικές

ΕΦΑΡΜΟΓΗ: 160.000 ΔΕΛΤΙΑ
Το μήνας διεθνούς βιβλιοφιλίας της ΗΡΩΣΗΣ ΕΠΕ

ΣΥΝΤΟΜΕΣ ΕΞΑΚΕΙΣ

Τα νέα της Νευροεπιθετικής

Κατασκευαστής ιστοσελίδων...